Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

Пролетарыі ўсіх краін, злучайцеся!

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і МК КП(б)Б, ЦВК і СНК БССР

№ 206 (5880) 6 верасня 1937 г., панядзелак ЦАНА 10 КАП.

Няхай жыве XXIII Міжнародны юнацкі дзень—дзень барацьбы працоўнай моладзі ўсяго свету супроць імперыялістычнай вайны і фашызма, за мір, за соцыялізм!

АБ РАЗВІЦЦІ СТАХАНАЎСКАГА РУХУ У СУВЯЗІ З ПАДРЫХТОЎКАЙ ДА 20-ай ГАДАВІНЫ КАСТРЫЧНІЦКАЙ СОЦЫЯЛІСТЫЧНАЙ РЭВОЛЮЦЫІ

ПАСТАНОВА БЮРО ЦК КП(б)Б

Ухваляючы ініцыятыву стаханаўцаў Беларусі тт. Скабло Г. Н., Скабло З. Н., Харнаса С. Г., Екельчыка С. Т., Папковай Д. М., Васілеўскага С. Г., Лепешкі А. В., Падскочавай Т. К., Антаневіча К. Д., Кісьянавай Х. З. і Малева Г. Я. аб сустрэчы 20-ай гадавіны Вялікай Кастрычніцкай соцыялістычнай рэволюцыі шырокім разгортваннем соцыялістычнага спаборніцтва за ўздым прадукцыйнасці працы, за авалоданне нормамі і безумоўнае выкананне вытворчага плана,

Бюро ЦК КП(б)Б ПАСТАНАЎЛЯЕ:

1. Прапанаваць усім акругкомам, гаркомам і райкомам сабраць сходы стаханаўцаў, на якіх шырока абмеркаваць зварот стаханаўцаў Масквы і Маскоўскай вобласці, змешчаны ў «Правде» ад 3 верасня 1937 г., пісьмо стаханаўцаў аб разгортванні стаханаўскага руху ў Беларусі, апублікованае ў «Звяздзе» 30 жніўня 1937 г., і намеціць практычныя мерапрыемствы, вынікаючыя са зварота і пісьма, па паспяховаму выкананню і перавыкананню плана апошняга года другой сталінскай пяцігодкі, неадкладна і рашуча прэсякаючы ўсякія спробы ворагаў народу, якія імкнуцца перашкодзіць росту стаханаўскага руху ці звузіць яго размах.

2. Прапанаваць Наркаммясцпрому, Наркамлегпрому, Наркамхарчпрому, Наркамгасу, Наркомлесу і Наркомгандлю намеціць практычныя мерапрыемствы па разгортванню стаханаўскага руху ў Беларусі, арганізаваўшы практычную дапамогу стаханаўцам у выкананні ўзятых імі абавязацельстваў.

3. Прапанаваць ЦП саюзаў прыняць актыўны ўдзел у арганізацыі нарад стаханаўцаў у раёнах, а таксама правесці мерапрыемствы, забяспечваючыя паляпшэнне кіраўніцтва стаханаўскім рухам з боку фабзаўмясцкомаў і абслугоўванне бытавых і культурных патрэб стаханаўцаў.

4. Рэспубліканскім, акруговым, гарадскім і раённым газетам прапанаваць перадрукаваць пісьмо стаханаўцаў аб разгортванні стаханаўскага руху ў Беларусі і неаслабна сачыць за ходам соцыялістычнага спаборніцтва

БАЙЦАМ, КАМАНДЗІРАМ І ПАЛІТРАБОТНІКАМ 6-га КАЗАЧАГА ІМЯ СТАЛІНА КОРПУСА

Ваенны Совет Беларускай Ваеннай Акругі віншуе ўсіх байцоў, камандзіраў і палітработнікаў 6-га казачага корпуса з першай гадавінай прысваення імя найвялікшага правадыра народаў — таварыша Сталіна. Гэты гонар баявыя дывізіі корпуса заслужылі гераічнымі перамогамі на палях грамадзянскай вайны і выдатнымі ўзорамі баявой падрыхтоўкі. Няхай імя вялікага Сталіна будзе і надалей натхняць нас у справе павышэння баявой і палітычнай падрыхтоўкі, у справе ўзмацнення боездольнасці часцей корпуса. Упэўнены, што часці корпуса, якія носяць слаўнае імя Сталіна, будуць усюды пільнымі і з'явяцца грознай сілай супроць усіх ворагаў нашай вялікай соцыялістычнай радзімы. Не сумняваемся, што казакі-сталінцы на надыходзячых асенніх тактычных вучэннях, пакажуць высокія ўзоры баявой вывучкі, жалезнай дысцыпліны, вернасці воінскаму доўгу, аддапасці соцыялістычнай радзіме і поўнасцю апраўдаюць высокае і ганаровае званне сталінцаў.

Няхай жыве наш родны і любімы таварыш **Сталін!**

Ваенны Совет БВА
Камандарм 1-га ранга БЕЛОЎ.
Армейскі камісар 2-га ранга МЕЗІС.

ТЭЛЕГРАМА МАРАКОЎ „БЛАГОЕВА" ЦК ВКП(б)—тав. СТАЛІНУ СОЎНАРКОМ СССР—таварышу МОЛАТАВУ НАРКАМВОД—таварышу ПАХОМАВУ

У часе выканання прадкастрычніцкага стаханаўскага рэйса парахода «Благоев» мы 1 верасня былі тарпедзіраваны фашысцкай пірацкай падводнай лодкай у Эгейскім моры. Адзін з лепшых стаханаўцаў парахода Штэпенка загінуў на сваім пасту.

У адказ на наглую правакацыю фашыстаў экіпаж загінуўшага парахода запэўняе Вас, дарагі таварыш Сталін і таварыш Молатаў, што мы гатовы ў любы момант стаць на абарону нашай радзімы, калі гэта патрэбуе ўрад і партыя, мы гатовы аддаць сваё жыццё за таржаство ўсяго рабочага класа і за нашу дарагую і любімую радзіму.

Капітан КАМІНСКІ.
Праforгі БАНКОЎ, КУЗНЯЦОЎ.
КАМАНДА ПАРАХОДА.

Афіны, 4 верасня.

ПАДПАЛЬШЧЫКАЎ ВАЙНЫ, ФАШЫСЦКІХ ПІРАТАЎ—ДА АДКАЗУ!

Гатовы да сакрушальнага адпору

Бязмежным гневам і абурэннем поўны сэрцы байцоў, каманднага і начальніцкага састава часцей БВА.

— Разбойнікі канчаткова згубілі галаву, — запісана ў рэзалюцыі мітынга ў № часці. — Яны забыліся, што маюць справу з магутным совецкім народам, які ніколі і нікому не дазволіць пасягаць на сваё дастоінства.

— Няхай памятаюць падпальшчыкі вайны: мы заўсёды гатовы адказаць сакрушальным і бязлітасным ударам на любую спробу ворага парушыць нашу мірную працу.

Далучаючы свой голас да магутнага і грознага голасу совецкага народа, байцы і камандзіры просяць урад прыняць самыя рашучыя меры.

На адным з мітынгаў байцоў і камандзіраў выступіў малодшы камандзір тав. Савелаў. Ён як нельга больш ярка выказаў волю, мыслі і пачуцці байцоў:

— У нас ёсць што абараняць, у нас ёсць каму абараняць, у нас ёсць чым абараняць сваю дарагую радзіму-маці. Ніколі фашысцкаму боту не ступіць па совецкую зямлю. Мы заўсёды гатовы да сакрушальнага адпору. Мы просім наш урад прысекчы бандыцкія дзеянні фашыстаў, раз і назаўсёды адбіць у іх ахвоту нападаць на караблі, якія плаваюць пад чырвоным флагам краіны Советаў. Яшчэ мацней, яшчэ цясней згуртуемся вакол партыі Леніна—Сталіна.

П. ТУРСКІ.

Пагрозы нам не страшны

На сходзе комсамольцаў і рабочай моладзі **дрэваапрацоўчага завода імя Молатава,** прысвечаным Міжнароднаму юнацкаму дню, была заслухана інфармацыя аб паўторным пірацкім нападзе фашыстаў на совецкае гандлёвае судно. Паведамленне выклікала хвалю абурэння і нянавісці да фашысцкіх бандытаў.

«Няхай памятаюць фашысты, што ніякія пагрозы нам не страшны. У нас хопіць сіл дастойны адпор любому ворагу. Мы абяцаем яшчэ цясней згуртаваць свае рады вакол партыі, вакол любімага правадыра таварыша Сталіна. Просім совецкі ўрад замест патопленых суднаў «Тимирязев» і «Благоев» пабудаваць дзесяткі новых магутных караблёў. На фашысцкі разбой мы адкажам далейшым умацаваннем абароннай магутнасці Совецкага Саюза» — гаворыцца ў рэзалюцыі схода.

К.

ТЭЛЕГРАМА ЭКІПАЖА ЦЕПЛАХОДА „ТИМИРЯЗЕВ"

На імя таварышоў Сталіна, Молатава, Калініна, Варашылава, Кагановіча і Пахомава ад экіпажа цеплахода «Тимирязев» атрымана наступная тэлеграма:

«Экіпаж цеплахода «Тимирязев» пірацкі патопленага агалцелымі фашыстамі, уступіў на борт цеплахода «Смольный» які з'яўляецца частачкай совецкай тэрыторыі. Каманда пазбегнула гібелі ў рэзультаце самаадданай работы. Адчуваем самыя чулыя, клапатлівыя адносіны з боку нашага ўрада да нас, совецкіх маракоў, якія апынуліся ў такіх цяжкіх умовах. Вашы клопаты аб нас, таварыш Сталін, мы адчуваем за тысячу міль ад роднай зямлі.

Экіпаж цеплахода «Тимирязев» запэўняе партыю і ўрад у тым, што ніякія бандыцкія напады нас не запалохаюць. Мы гатовы стаць у любы момант на абарону граніц, выконваць любыя заданні нашай партыі і ўрада.

Па даручэнню экіпажа цеплахода «Тимирязев» РЫНДЗЮК, ЯРАШЭНКА, ЛЕЙРЫХ.

Цеплаход «Смольный». 5 верасня.

УРАЧЫСТАЕ ПАСЯДЖЭННЕ МЕНСКАГА АКТЫВА КОМСАМОЛА

Учора ў памяшканні Беларускага дзяржаўнага тэатра адбылося ўрачыстае пасяджэнне Менскага гарадскога комсамольскага актыва, прысвечанае XXIII Міжнароднаму юнацкаму дню. Зал тэатра быў перапоўнен комсамольцамі і беспартыйнай совецкай моладдзю. З дакладам аб Міжнародным юнацкім дні выступіў прадстаўнік Комуністычнага Інтэрнацыянала Моладзі тав. **Камароў.**

Урачыстае пасяджэнне закончылася прыняццем прывітальных тэлеграм таварышу Сталіну і таварышу Варашылаву. Прапанова аб пасылцы прывітальнай тэлеграмы любімаму правадыру працоўных, лепшаму другу і настаўніку ленінскага комсамола — таварышу Сталіну была сустрэта бурнымі, працяглымі апладысментамі прысутных. З усіх канцоў залы чуліся воклічы ў гонар вялікага генія чалавецтва дарагога і любімага таварыша Сталіна. Не раз па залу пракатвалася гучнае «ўра». Пасля абвяшчэння аб закрыцці пасяджэння ўсе прысутныя ўсталі з месц, і зал загрымеў гучным гімнам пролетарыята — «Інтэрнацыяналам».

ХРОНІКА

Прэзідыум Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта СССР зацвердзіў тав. **Завенягіна** А. П. першым намеснікам народнага камісара цяжкай прамысловасці, тт. **Цэлішчэва** М. І. і **Гінзбурга** С. З. намеснікамі народнага камісара цяжкай прамысловасці. (БЕЛТА).

Прэзідыум Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта СССР зацвердзіў тав. **Брускіна** А. Д. першым намеснікам народнага камісара машынабудаўніцтва, тт. **Фокіна** В. В. і **Золатава** А. Т. — намеснікамі народнага камісара машынабудаўніцтва.

(БЕЛТА).

МОЛАДЗЬ КРАІНЫ СОЦЫЯЛІЗМА!

Радаснай сёння выйдзе на вуліцы моладзь краіны соцыялізма.

СССР — цудоўная радзіма совецкай моладзі і працоўных усяго свету. Упершыню ў гісторыі, і толькі ў нашай краіне, моладзь атрымала вялікія правы. Сталінская Канстытуцыя дала совецкай моладзі права выбараў у Советы, права на працу, права на асвету, права на адпачынак. У СССР ажыццёўлен прынцып за раўную працу, раўную плату. Кожны юнак і дзяўчына ў СССР мае работу і забяспечаны заработак. Дзверы вышэйшых і сярэдніх навучальных устаноў шырока адчынены для совецкай моладзі. Дзесяткі тысяч маладых рабочых і сялян працуюць на кіруючай рабоце ў дзяржаўным, гаспадарчым, прафесіянальным, партыйным, комсамольскім апараце. Любую спецыяльнасць можа выбраць для сябе малады юнак і дзяўчына совецкай краіны. Кожная прафесія ў нас ганаровая. За гэта шчаслівае жыццё совецкая моладзь бясконца ўдзячна вялікаму Сталіну, партыі і Совецкаму ўраду.

У свеце капіталізма моладзь бяспраўна. Дзесяткі тысяч юнакоў, скончыўшы школу, ужо некалькі год шукаюць работы і не знаходзяць яе. Мільёны маладых рабочых і работніц выкінуты на вуліцу і вядуць поўгалоднае, жабрацкае існаванне. Амаль ва ўсіх капіталістычных краінах моладзь да 25-гадовага ўзросту пазбаўлена права выбіраць вярхоўныя органы краіны. Яна пазбаўлена магчымасці ўплываць на справы дзяржаўнага апарата.

Фашызм яшчэ тужэй завінціў прэс гвалту. Ніколі моладзь капіталістычных краін не была так бяспраўна і галодна, як зараз.

Смяротную і разам з тым свяшчэнную барацьбу вядуць працоўныя Іспаніі і Кітая супроць фашызма. Аб'яднаныя гвалтоўныя дзеянні фашыстаў Германіі і Італіі не зломяць волю народа да перамогі. Працоўныя Іспаніі пераможуць! Не можа быць ніякага сумнення ў тым, што кітайскі народ апракіне японскіх захватчыкаў і прымусіць іх пайсці туды, адкуль яны прышлі.

Таварыш Сталін гаварыў, што барацьба, якую вядзе іспанскі народ з фашызмам, не ёсць прыватная справа іспанцаў. Інтэрвенцыя імперыялістычных захватчыкаў у Кітаі і Іспаніі з'яўляецца састаўным звяном у падрыхтоўцы сусветнай імперыялістычнай вайны і перш за ўсё вайны супроць СССР. Працоўныя СССР памятаюць аб ваеннай небяспецы і мацуюць справу міру, справу абароны краіны соцыялізма, як залог міру ва ўсім свеце. Совецкая моладзь разам з усімі працоўнымі СССР шле сёння, у XXIII Міжнародны юнацкі дзень, іспанскаму і кітайскаму народам — перадавому атраду барацьбітоў за мір супроць фашызма і вайны сваё гарачае прывітанне і пажаданні разграміць смяротнага ворага чалавецтва, прагрэса і культуры — фашысцкіх захватчыкаў.

З надзеяй глядзяць прыгнечаныя народы ўсяго свету на СССР — радзіму працоўных. Як маяк асвятляе ён ім шлях да перамогі. Гэта — гістарычны і ўсімі прызнаны факт. І ворагам, як-бы яны ні прабавалі, не ўдасца яго ні замаўчаць, ні аправергнуць. Разячы ворагаў, выкарчоўваючы іх з усіх нораў, краіна наша пераможна ідзе да комунізма.

1937 год — 20-ы год Вялікай Пролетарскай рэволюцыі — нясе нам новае шчасце. Пладародныя палі і сады, тучныя статкі жывёлы абяцаюць багаты высокаякасны прыпадзень для калгаснікаў. Рост прадукцыйнасці працы ў сувязі з разгарнуўшымся стаханаўскім рухам да 20-й гадавіны Вялікага Кастрычніка абяцае высокую намінальную і рэальную заработную плату рабочым. Ніколі, аднак, мы не павінны забываць указанне вялікага Сталіна аб тым, што ва ўмовах капіталістычнага акружэння і поспехі маюць ценявыя бакі. Вось чаму трэба дабіваць добрадушнасць і ратазейства, павышаць ўсямерна рэволюцыйную пільнасць, бязлітасна громячы трацкісцка-бухарынскіх паслядышаў, япона-германскіх і польскіх шпіёнаў, шкоднікаў, дыверсантаў і тэрарыстаў. Ачысцім цудоўную совецкую зямлю ад мярзаўцаў і ўсякай гнілі! Закрыем усе лазейкі, праз якія вораг пранікае ў наша асяроддзе!

Вораг скарыстоўвае ўсё, каб ўцерціся ў давер'е і, карыстаючыся нашай добрадушнасцю, напакасціць совецкаму народу. У комсамоле ён скарыстаў «у якасці галоўнага метада разлажэння моладзі і вярбоўкі сваіх прыхільнікаў з моладзі», «метад палітычнага і бытавога разлажэння моладзі, у першую чаргу праз п'янкі». Вось чаму совецкай моладзі, у асаблівасці комсамольцам, ніколі не трэба забываць, што быт неаддзялім ад палітыкі. «Доўг і абавязак кожнага комсамольца і комсамольскага актывіста — ісці ў рашучую барацьбу з п'янкамі і бытавым разлажэннем».

Совецкая моладзь любіць сваю радзіму, сваю партыю, якая стварыла выдатную арганізацыю працоўнай моладзі, — комсамол. За радзіму, за яе ўзвелічэнне совецкая моладзь гатова аддаць жыццё. У стаханаўскай працы, у спартыўных спаборніцтвах, у авалоданні вышынямі музыкальных культур, навукі, лётнай справы — усюды чырвонай ніткай праходзіць пачуццё клопатаў аб сваёй радзіме. Гераічныя пералёты Чкалава, Байдукова, Белякова, Громава, Даніліна, Юмашова; бяспрыкладная ў гісторыі экспедыцыя Шмідта на Паўночны полюс; здзіўляючая ўвесь свет работа Папаніна з таварышамі на Паўночным полюсе; тысячы, на першы погляд буднічных, а на самой справе вялікіх гераічных спраў, якія адбываюцца ў нашай краіне штодзенна, — ва ўсім гэтым адна мысль, адно пачуццё, адно жаданне — жаданне ўмацаваць і ўзвялічыць радзіму.

Совецкі патрыятызм бяспрыкладны ў гісторыі. Ён пакоіцца на працы, вызваленай ад іга капітала, на працы свабоднай. Ён пакоіцца на дзяржаве, дзе ўлада знаходзіцца ў руках рабочых і сялян. Яго база — соцыялізм. Вось чаму працоўныя СССР такімі клопатамі акружаюць армію, якая ахоўвае мірную працу рабочых і сялян СССР. Вось чаму кожны малады рабочы і селянін лічаць не толькі абавязкам, але і шчасцем для сябе быць у слаўнай Чырвонай Арміі, кіруемай сталінскім палкаводцам, першым маршалам СССР тав. Кліментам Ефрэмавічам Варашылавым.

Сёння совецкая моладзь разам з рэволюцыйнай моладдзю ўсяго свету выйдзе на вуліцы. Разам з ёю яна прадэманструе сваю нянавісць да фашызма — смяротнага ворага моладасці, арганізатара імперыялістычнай вайны. Разам з працоўнымі ўсіх краін яна ўзніме яшчэ вышэй сцяг барацьбы за мір і прадэманструе сваё жаданне яшчэ больш развіваць абаронную работу. Разам з рабочымі і сялянамі ўсяго свету сёння яна ўзніме яшчэ вышэй сцяг барацьбы за соцыялізм і паклянецца да канца разграміць ворагаў народа, выкарчаваць подлых мярзаўцаў з усіх нор, дзе-б яны ні прытаіліся.

ДА ГАДАВІНЫ ПРЫСВАЕННЯ 6-му КАВАЛЕРЫЙСКАМУ КОРПУСУ імя таварыша СТАЛІНА

БОЛЬШЭВІЦКАЕ ПРЫВІТАННЕ СЛАЎНЫМ СОВЕЦКІМ КАЗАКАМ

ІМЯ СТАЛІНА— СЦЯГ НАШЫХ ПЕРАМОГ

Год назад урад Саюза ССР, задаволіўшы хадайніцтва казакаў, камандзіраў і начальнікаў 6-га коннага корпуса, прысвоіў корпусу імя таварыша Сталіна.

З гонарам і гордасцю носяць імя Вялікага генія чалавецтва казакі, камандны і начальствуючы састаў корпуса. З імем Сталіна непарыўна звязаны нараджэнне і баявая слава чырвоных казачых дывізій. Ён стаяў ля калыскі дывізіі чырвонага казацтва Дона і Стаўрапальшчыны. Пад яго кіраўніцтвам, вадзімыя яго вернымі саратнікамі, гэтыя дывізіі пакрылі свае сцягі неўвядаемай славай у гады грамадзянскай вайны. У жорсткай крывавай барацьбе за маладую совецкую рэспубліку Сталін праз сваіх баявых саратнікаў Варашылава і Будзённага непасрэдна кіраваў баявымі аперацыямі гераічнай Першай Коннай, старэйшымі і асноўнымі часцямі якой былі 4-я Донская Чырвонасцяжная ордэна Леніна імя К. Е. Варашылава дывізія і 6-я Чангарская Кубана-Церская Чырвонасцяжная ордэна Леніна імя С. М. Будзённага дывізія.

Пад асабістым кіраўніцтвам Сталіна раслі, загартоўваліся, мацнелі кадры дывізій Чырвонай конніцы. З легендарнымі подвігамі Першай Коннай на паўднёвым і заходнім франтах непарыўна звязана імя геніяльнага маршала пролетарскай рэволюцыі таварыша Сталіна. Дывізіі корпуса прайшлі сталінскую баявую школу. У гэтай школе загартоўваліся кадры казачых дывізій, свята захоўваючых легендарныя баявыя традыцыі народжанай і выпеставанай Сталіным Коннай Арміі.

Ганаручыся аказанай чэсцю, казакі, камандзіры і палітработнікі корпуса далі баявую клятву—«...Высока з гонарам і чэсцю насіць слаўнае імя таварыша Сталіна. Гэта імя будзе нас натхняць у нашых паходах, у нашай баявой вучобе. З ім мы будзем са сталінскай зоркасцю і пільнасцю, са сталінскай настойлівасцю з кожным днём працаваць усё лепш і лепш. І з гэтым імем у надыходзячых баях мы будзем сакрушаць усіх ворагаў нашай радзімы».

Словы гэтай клятвы гараць у сазнанні байцоў і камандзіраў корпуса. З кожным днём множыцца, расце лік выдатнікаў баявой вучобы. З кожным днём растуць дасягненні ў баявой і палітычнай падрыхтоўцы.

Галаўным атрадам корпуса ідзе н-скі казачы полк. Тут у працэсе летняй вучобы па ўсіх паказальніках дабіліся добрых і выдатных рэзультатаў. Вельмі добра падрыхтавана батарэя казачага палка, якой камандуе тав. Сокалаў, умела страляўшая па рухомых цэлях. Высокія дасягненні школы, якой камандуе ордэнаносец тав. Хасцаеў. Курсанты гэтай школы добра валодаюць майстэрствам метка разіць клінком, удала скакаць на рэзвых казачых конях.

Эскадрон, якім камандуе ордэнаносец Кулікаў, дзе з дзён грамадзянскай вайны ганаровым чырвонаармейцам лічыцца таварыш Сталін, нязменна дабіваецца высокіх рэзультатаў.

Сотні камандзіраў, палітработнікаў і казакаў упарта дабіваюцца права быць занесенымі ў кнігу гонару корпуса. З кожным днём расце лік смелых, рашучых і ўмелых разведчыкаў, снайпераў, джыгітаў. Імя казака Аўчыннікава не раз праявіўшага ўзоры дасканалага ведання спосабаў вядзення разведкі, ведае не толькі полк, але і дывізія. Лейтэнанты Карнаухаў, Кучарук, Сімагін, Бокалюк, Войнаў, Ошмарын, Фёдараў, Захарын, малодшы камандзір Елісееў, казак Гладкаў і многія іншыя здзіўляюць на палях тактычных вучэнняў добрым веданнем вядзення разведкі.

Рыхтуючыся да адказнага выпрабавання — тактычным вучэнням, казакі, камандзіры і палітработнікі гараць жаданнем бліскуча завяршыць вучэбны год — паказаць, на што здольны сталінскія казакі. Казакі ведаюць, што прысваенне імя геніяльнага маршала пролетарскай рэволюцыі іх корпусу абавязвае быць першымі ў радах Чырвонай конніцы.

З гонарам і радасцю прыняўшы на сябе гэту ганаровую задачу, яны абяцалі і гэта абяцанне апраўдваюць канкрэтнымі справамі, нябачанымі дагэтуль рэзультатамі ў баявой і палітычнай вучобе даказаць, што яны дастойны насіць Вялікае імя. Следуючы сталінскаму ўказанню не спыняцца на паўдарозе, яны абяцаюць памножыць рады выдатнікаў баявой вучобы.

«І калі толькі вораг паспрабуе зрываць напружанае працоўнае жыццё нашай квітнеючай радзімы, мы клянемся, Іосіф Вісарыёнавіч, натхнёныя Вашым імем, абрушыць сакрушальную лавіну сталінскіх казачых дывізій на галавы ворагаў і знішчыць іх без астатку» («З пісьма Сталіну, прынятага на дывізійных мітынгах 6-га казачага корпуса імя Сталіна).

Камандзір 6-га казачага корпуса імя таварыша Сталіна
Камдзіў ГАРАЧОЎ.

З А Г А Д

6-му КАВАЛЕРЫЙСКАМУ КОРПУСУ ІМЯ ТАВАРЫША СТАЛІНА

Таварышы казакі, чырвонаармейцы, камандзіры і палітработнікі!

Роўна год таму назад Саюзны ўрад прысвоіў нашаму корпусу імя правадыра народаў і працоўных усяго свету, імя вялікага Сталіна. Гэта імя натхняе на барацьбу сотні мільёнаў працоўных усяго зямнага шара. З гэтым імем на вуснах гераічныя байцы рэспубліканскай Іспаніі і Кітая сражаюцца супроць сусветнага фашызма. Пад кіраўніцтвам Сталіна дваццаць год таму назад перамог пролетарыят Расіі. Пад сцягам Сталіна, міжнародны пролетарыят знішчыць свет загніваючагася капіталізма.

Прыняўшы з вялікай радасцю гэту вялікую ўзнагароду совецкага ўрада і партыі, мы ўзялі на сябе надзвычай адказныя абавязацельствы пранізаць усю нашу работу сталінскім стылем, сталінскай непрымірымасцю да ворагаў рэволюцыі і радзімы.

Мы ўрачыста пакляліся, што калі толькі вораг паспрабуе зрываць напружанае працоўнае жыццё нашай квітнеючай радзімы — мы, натхнёныя сталінскім імем, абрушым сакрушальную лавіну Сталінскіх казацкіх дывізій на голавы ворагаў і знішчым іх без астатку.

Першую гадавіну прысваення нам імя вялікага Сталіна мы святкуем ва ўмовах далейшага росту магутнасці нашай радзімы, ва ўмовах велізарнага культурнага, палітычнага і гаспадарчага ўздыму нашых калгасаў і калгаснікаў, нашага транспарта, нашых заводаў і фабрык і ўсёй нашай Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміі.

Пад кіраўніцтвам вялікага Сталіна, наша краіна і Чырвоная Армія ачышчаецца ад злейшых ворагаў рэволюцыі — агентаў япона-германскага фашызма, бязлітасна выкарчоўваючы астаткі трацкісцка-бухарынскай банды.

Таварышы байцы Сталінскага корпуса!

Мы святкуем свой юбілей напярэдадні вялікіх тактычных вучэнняў, дзе мы абавязаны паказаць узоры арганізаванасці, сталінскай чоткасці, дысцыпліны і баявой вывучкі. Брацкімі адносінамі да працоўных мы павінны даказаць і нашу палітычную спеласць.

Мы абавязаны заўсёды і ва ўсім быць дастойнымі вялікага імя Сталіна, арганізатара і натхніцеля гістарычных перамог легендарнай Першай Коннай Арміі, традыцыі якой мы свята носім у сваіх сэрцах і на баявых сцягах.

Таварышы казакі, чырвонаармейцы, камандзіры і палітработнікі слаўнага Сталінскага корпуса!

Вітаючы вас з вялікім святам,заклікаю вас да яшчэ большай згуртаванасці вакол вялікай партыі Леніна — Сталіна, вакол правадыра і друга Чырвонай Арміі і ўсіх працоўных нашага Сталіна.

Заклікаю вас да таго, каб сталінскім стылем была пранізана ўся работа кожнага з байцоў, камандзіраў і палітработнікаў нашага Сталінскага корпуса.

Сталінскі стыль у рабоце — гэта бязлітасная непрыміручасць да ворагаў народу і рэволюцыі, найвышэйшая класавая пільнасць, бездакорная баявая вывучка, поўнае авалоданне нашай баявой тэхнікай, найжарсцейшая барацьба з расхлябанасцю і недысцыплінаванасцю.

Дык будзем-жа дастойнымі прынятых намі абавязацельстваў, будзем дастойнымі слаўных сыноў пароду, паўшых у гістарычных баях Першай Коннай Арміі за справу рэволюцыі, за шчасце народу пад кіраўніцтвам нашай партыі і вялікага Сталіна.

За пяршынства Сталінскага корпуса ў Чырвонай конніцы!
Няхай жыве Рабоча-Сялянская Чырвоная Армія і наш нарком таварыш Варашылаў!
Няхай жыве ўсесаюзная комуністычная партыя большэвікоў!
Няхай жыве доўгія годы наш родны Сталін!

Загад прачытаць ва ўсіх эскадронах, батарэях і камандах.

Камандзір 6-га кавалерыйскага корпуса імя таварыша Сталіна камдзіў ГАРАЧОЎ.
Начальнік штаба корпуса палкоўнік ВІШНЕЎСКІ.
Ваенны камісар корпуса дывізійны камісар КРАПАЧОЎ.

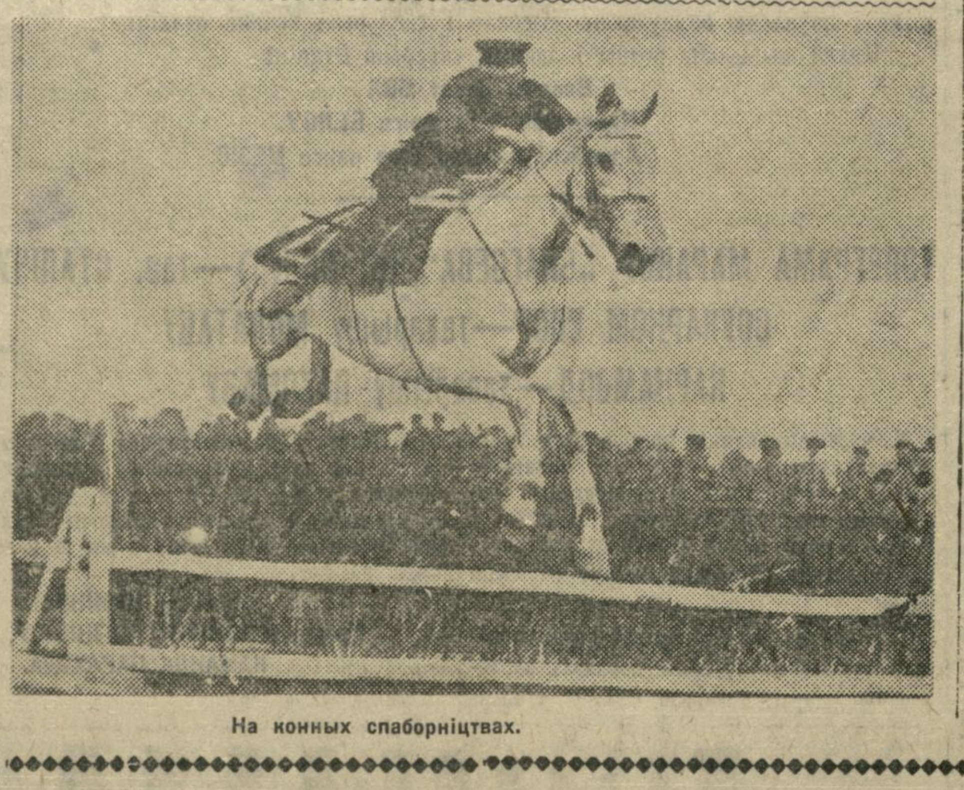

На конных спаборніцтвах.

ЗА ПЕРАМОГІ Ў БАЯВОЙ І ПАЛІТЫЧНАЙ ВУЧОБЕ

Рашэнні Лютаўскага Пленума ЦК ВКП(б), гістарычны даклад таварыша Сталіна, яго заключнае слова ўзброілі партыйных і непартыйных большэвікоў казачага корпуса імя таварыша Сталіна вострай зброяй барацьбы за авалоданне большэвізмам і баявым майстэрствам.

Абмеркаванне рашэнняў Пленума ў партыйных арганізацыях часцей корпуса ўзняло на велізарную прынцыпіяльную вышыню дзелавую творчую актыўнасць. Комуністы адкрыта, не гледзячы на асобы і самаадчуванне гэтых асоб, глыбока ўскрывалі вялікія недахопы ў нашай рабоце, астрыём разячай самакрытыкі выкарчоўвалі недахопы ў палітычнай вучобе, у баявой падрыхтоўцы, у становішчы вайсковай гаспадаркі. Высока прынцыпіяльнай была крытыка памылак у рабоце на чырвонаармейскіх сходах. Гэта крытыка, падзесецяроная пільнасць дапамаглі выкрыць варожую работу, ускрыць таго-сяго з гніласнай драні і, бязлітасна аслабаніўшыся ад яе, працаваць непараўнальна лепш на ўсіх участках баявой і палітычнай работы.

Рашэнні Пленума, указанні таварыша Сталіна выклікалі небывалае ажыўленне партыйна-палітычнай работы, небывалы ўздым творчай актыўнасці комуністаў ва ўсіх арганізацыях без выключэння і асабліва ў тых, дзе адсекрамі тт. Брынскі, Асаскоў, Аўдзееў, Ларыонаў, Грышын, Навасадаў. Па-новаму, як гэта патрабавалі Пленум і таварыш Сталін, пачалі ставіцца пытанні авалодання большэвізмам, паглыбленай палітычнай вучобы ўсяго саства корпуса.

Лепш, удумлівей, мэтаімклівей пачалі працаваць асобныя комуністы, павысілася патрабавальнасць да сябе, стала жорсцейшай, больш прынцыпіяльнай крытыка недахопаў у рабоце.

Аднак, трэба з усёй большэвіцкай праматой прызнаць, што не ва ўсіх арганізацыях сумелі замацаваць уздым творчай актыўнасці комуністаў, не ва ўсіх арганізацыях сумелі захаваць і развіць яшчэ большае ажыўленне партыйна-палітычнай работы—важнейшай умовы рашаючых поспехаў у баявой і палітычнай падрыхтоўцы. Гэтым і тлумачыцца той факт, што не ўсе часці дабіліся аднолькавых поспехаў у баявой і палітычнай падрыхтоўцы.

У агні большэвіцкай самакрытыкі моцную загартоўку атрымалі партыйныя і непартыйныя большэвікі корпуса. Гэта ўзброіла іх, зрабіла больш боездольнымі да барацьбы за рэалізацыю задачы, якую паставіў сваім загадам № 96 Нарком Абароны тав. Варашылаў. Гэта рэзка павысіла пільнасць, большэвіцкую непрымірумасць і бязлітаснасць да ворагаў. Гэта, нарэшце, дазваляе лепш рашыць задачу, быць лепшым сярод корпусаў конніцы, гэтаму абавязвае вялікі гонар насіць імя таварыша Сталіна.

Большэвікі корпуса прыкладуць усе сілы да таго, каб у канцы года прыйсці з рашаючымі перамогамі на ўсіх франтах баявой і палітычнай вучобы.

Ваенны камісар 6 кавалерыйскага корпуса імя таварыша Сталіна — дывізійны камісар КРАПАЧОЎ.

ЧЫРВОНАЯ АРМІЯ—МАЯ ШКОЛА

Чырвоная Армія стала для мяне школай у поўным сэнсе гэтага слова. Я прышоў у яе рады чырвонаармейцам. Прайшоў усе ступені да ганаровага звання камандзіра.

Вучыўся ў палкавой школе, камандаваў аддзяленнем, быў памочнікам камандзіра ўзвода, старшынёй батарэі, а цяпер камандую батарэяй, маючы званне старшага лейтэнанта.

На маім прыкладзе кожны малады рабочы і калгаснік можа наглядна пераканацца, якой дасканалай школай з'яўляецца Чырвоная Армія. У яе радах я атрымаў не толькі пажыццёвую прафесію, але і ўсебакова развіў свае веды. Да арміі я слаба разбіраўся ў палітычных пытаннях, не прымаў удзелу ў палітычным жыцці. Зараз—я член ВКП(б), у радах партыі, пад яе кіраўніцтвам авалодваю большэвізмам. Рост палітычнай свядомасці дапамагае мне лепш вырашаць задачы баявой і палітычнай вучобы. Мая батарэя паспяхова змагаецца за пяршынства. У гэтым годзе не было выпадку, каб састаў батарэі на баявой стральбе выканаў задачу ніжэй, чым на выдатна.

Гарачая нянавісць да подлай зграі япона-германа-польскіх, трацкісцкіх і бухарынскіх бандытаў, да ўсіх і ўсякіх ворагаў, якімі-б маскамі яны ні прыкрываліся, збуджае ва мне, ва ўсіх без выключэння байцах і камандзірах імкненне заўсёды выдатна рашаць задачы баявой і палітычнай падрыхтоўкі, каб у грозную мінуту вайны, калі яе нам навяжуць, кожным снарадам бязлітасна біць па ворагу ўсюды, дзе ён уздумае з'явіцца.

Старшы лейтэнант П. С. ДЗЯЧКОЎ.

ВЫДАТНІКІ КАЗАЧЫХ ПАЛКОЎ

На грудзі старшага лейтэнанта тав. Хасцаева ледзь вышэй газырэй чаркескі скромна ружавее ордэн «Красной звезды». Ім узнагародзіла Хасцаева краіна за вялікія поспехі ў баявой і палітычнай вучобе за добрую работу ў падрыхтоўцы выдатных ліхіх коннікаў.

З года ў год падраздзяленне, якім камандуе Хасцаеў, нязменна выходзіць на першыя месцы, і не толькі ў палку. Імя яго вядома ў дывізіі і корпусе. У мінулы навучальны год эскадрон, кіруемы Хасцаевым, даў паказальнікі, вышэй якіх не меў ні адзін з эскадронаў корпуса. Ніхто ў корпусе выдатных коннікаў, ліхіх майстроў рубкі, смелых джыгітаў не мог параўнаць у майстэрстве рубкі, джыгітоўкі, стральбы з хасцаеўскім эскадронам.

Калі патрэбны самыя майстэрскія разведчыкі, каманданне нязменна зварачаецца ў эскадрон. Здзіўляюча валодалі ваеннай справай коннікі эскадрона.

Успамінаецца адзін з шматлікіх эпізодаў, героямі якіх былі коннікі, выхаваныя ў эскадроне ордэнаносца. «Працўнік» умацаваўся на вышынях, густа парослых хмызняком. Перад яго пазіцыямі магутнай перагародай ляжала шырокая рака. Аднаму з узводаў эскадрона Хасцаева выпала задача—патушыць агнявыя кропкі, зламіць супраціўленне. Адкрытым лабавым ударам гэта задача невыканальна. Патрэбна хітрыць, абходным шляхам абыйсці, ударыць у тыл, або ў крайнім выпадку—ударыць у фланг. Камандзір аддзялення Альбігонаў выклікаецца выканаць гэту задачу. Пакуль над ракой грымяць часты дроб вінтовачных выстралаў і траскатня кулямётаў. Альбігонаў на конях перабіраецца праз раку. У хмызняку, ля ракі спешвае сваё аддзяленне і ў пешым страю заходзіць далёка ў тыл. Коннікі аддзялення здольны маскавацца. Непрыкметна падкрадаюцца яны да агнявых кропак «працўніка». Праз некалькі хвілін кулямёты змоўклі. Яны былі захоплены ў палон.

Гэты невялікі эпізод дапаўняе партрэт коннікаў эскадрона Хасцаева. Камандзір эскадрона здолеў сваё майстэрства, сваю гарачую адданасць радзіме перадаць байцам эскадрона. І таму так майстэрскі, здзіўляюча валодаюць коннай справай, рубкай, джыгітоўкай і іншымі элементамі баявой вывучкі, з якіх складаецца падрыхтоўка смелага, адважнага байца-конніка. У гэтым годзе Хасцаеў камандуе школай, і зноў яго падраздзяленне—вядучае ў корпусе.

2

— Гэта з узвода т. Ворана,—ганарліва гавораць байцы і камандзіры, бачачы, як майстэрскі паражаюць цэлі коннікі.

— Відаць работа тав. Ворана, яго ўдар... Верна. Узмах клінком, разячая моц удару ў лейтэнанта-ордэнаносца тав. Ворана асаблівая, яму аднаму ўласцівая. Неяк па-свойму, заўсёды без промаху, прыгожым, моцным ударам зрубае ён лозы. Калі лейтэнант скача на ліхім казачым кані, здаецца, што конь і коннік—адно цэлае. І гэту сваю здольнасць тав. Воран умее перадаць байцам, умее і ў іх выпрацаваць сілу ўдару, уменне трымацца на кані так, як валодае сам. Зусім нядаўна яго ўзвод правярала аўтарытэтная, строгая камісія.

— Добра рубяць. Малайцы. Здзіўляюча скачуць.

Увесь узвод—выдатнікі баявой вучобы. Гэта моцна скалочаны баявы калектыў. У коннай разведцы і пешым баю, на стрэльбішчах і манежах іх адрознівае гарачае імкненне выканаць сваю задачу бездакорна, дакладна, як падабае байцам корпуса, якія носяць вялікае імя Сталіна. Комуніст лейтэнант-ордэнаносец тав. Воран памятае аб клятве, якую ён разам з усім корпусам далі вялікаму правадыру народаў. Словы яе гараць у яго сазнанні, натхняючы на новыя подвігі.

3.

На агнявы рубеж адзін за адным выкатваюцца гарматы. Глуха грымяць раскаты выстралаў. Страляюць артылерыйскія разлікі батарэі комуніста Сокалава. Цэлі—быстраходныя танкі (іх замяняюць рухомыя мішэні). Яны ідуць на розных хуткасцях, пад рознымі курсавымі вугламі, у розных напрамках. Трэба дакладна разлічыць, дзе будзе танк у момант разрыву снарада, якая хуткасць руху танка, на якой дыстанцыі ад гарматы знаходзіцца ён і цэлы рад іншых разлікаў. На ўсё гэта ёсць лічаныя секунды. За гэты тэрмін камандзір гарматы павінен зрабіць падлік. Вельмі складаная справа паражаць цэлі з гарматы прамымі пападаннямі. Калі падводзяцца вынікі стральбы, у танках, па якіх стралялі гарматы батарэі Сокалава, па некалькі прамых пападанняў. Не было выпадку, каб батарэя выканала практыкаванні ніжэй чым выдатна. Усе яе гарматы дабіваюцца права быць снайперскімі гарматамі і многія ўжо дабіліся гэтага права.

Ёлкін, Юраў, Дземенцьеў, Ласоўскі, Дзячкоў, Чыжоў, Баравікоў, Фаменка, Дубаў... можна бясконца прадаўжаць спіс выдатнікаў казачых дывізій, палкіх патрыётаў сваёй вялікай радзімы, якія сваім абавязкам лічаць быць толькі выдатнікамі баявой вучобы, быць заўсёды гатовымі па першаму закліку краіны без промаху разіць ворагаў.

П. ВАЛЬД.

НА 31 ЖНІЎНЯ СКОШАНА 74.133 ТЫС. ГЕКТАРАЎ КАЛАСАВЫХ

Зводка Наркамзема СССР, Наркомсоўгасаў і Наркамхарчпрома СССР аб ходзе ўборкі каласавых на 31 жніўня 1937 года

Рэспублікі, краі і вобласці	Скошана: Усяго, тысяч гектараў	Скошана: Усяго, у проц. да плана	Скошана у тым ліку: у калгасах (у проц. да плана)	У соўгасах НКС (у проц. да плана)	У соўгасах НКз (у проц. да плана)	У соўгасах НКХП (у проц. да плана)	Абмалочана: Усяго, тысяч гектараў	Абмалочана: у проц. да скошанага	Абмалочана у тым ліку: у калгасах (у проц. да скошанай плошчы)	У соўгасах НКС (у проц. да скошанай плошчы)	У калгасах: звязана і ўбрана камбайнамі (у проц. да скошанай плошчы)	Заскірд., складзена пад павець, вывез. і ўбрана камбайн. (у проц. да скошанай плошчы)	Убрана камбайнамі: МТС у калгасах (у проц. да плана)	Убрана камбайнамі: у соўгасах НКС (у проц. да плана)
РСФСР	50785	79	80	67	75	90	27213	54	51	92	88	78	65	67
Украінская ССР	15017	99	100	100	100	100	12414	83	82	98	93	99	93	100
Беларуская ССР	1988	98	99	100	100	92	765	38	38	52	97	98	42	64
Азербайджанская ССР	674	92	93	100	97	100	482	72	71	100	77	75	75	103
Грузінская ССР	363	82	86	—	90	100	235	65	64	—	74	82	109	—
Армянская ССР	229	64	65	—	2	100	114	50	52	—	98	98	53	—
Туркменская ССР	138	87	87	85	99	—	93	67	68	48	14	14	67	63
Узбекская ССР	980	89	90	81	100	100	796	81	80	100	30	30	77	93
Таджыкская ССР	388	73	75	92	87	100	244	63	63	100	4	4	108	157
Казахская ССР	3190	76	78	66	75	80	1770	55	54	78	53	79	68	60
Кіргізская ССР	381	51	50	51	52	92	218	57	57	74	61	79	80	56
Краі, вобласці і аўт. рэспублікі РСФСР														
Аз.-Чорнаморс. край	5293	100	100	100	99	100	4836	91	91	99	78	99	101	104
Д.-Усходні край	332	60	63	25	38	87	209	63	61	96	93	67	82	30
Зах.-Сібірскі край	2208	38	40	27	20	42	953	43	42	77	82	53	26	24
Краснаярскі край	590	39	42	15	20	80	91	15	14	59	96	19	16	11
Орджанікідз. край	1872	100	100	100	87	100	1579	84	83	99	80	100	91	103
Варонежская вобл.	3738	100	100	95	94	100	1763	47	45	84	99	84	56	84
Усходн.-Сібірск. вобл.	184	20	21	7	17	6	28	15	13	64	81	10	11	6
Горкаўская вобл.	1328	96	97	83	64	97	426	32	31	42	99	82	34	50
Заходняя вобласць	1948	96	96	94	78	88	808	41	41	52	85	91	37	50
Іванаўская вобл.	610	85	86	55	67	52	263	43	42	48	92	79	67	54
Калінінская вобл.	1090	89	90	95	62	98	407	37	37	58	93	88	31	17
Кіраўская вобласць	1548	80	81	70	41	33	384	25	24	58	98	61	34	70
Куйбышэўская вобл.	3257	86	87	72	79	89	1570	48	46	86	94	66	70	70
Курская вобласць	2669	100	100	97	91	100	1484	56	52	79	100	96	60	76
Ленінградская вобл.	877	78	79	100	68	100	317	36	36	54	98	79	52	87
Маскоўская вобласць	2579	97	97	100	87	100	1018	39	38	87	100	96	51	93
Омская вобласць	983	42	43	33	43	66	538	55	52	86	82	60	32	33
Орэнбургская вобл.	2357	83	85	70	69	94	1675	71	68	97	80	85	73	73
Саратаўская вобл.	2361	82	82	78	93	94	1498	63	61	85	78	72	61	72
Свердлоўская вобл.	1063	56	57	30	42	26	261	25	25	37	95	47	30	19
Паўночная вобласць	632	73	72	66	—	63	121	19	18	43	35	75	57	28
Сталінградская вобл.	2958	99	99	96	100	100	2324	79	77	97	76	96	93	101
Чэлябінская вобл.	1467	50	52	37	47	65	1007	69	66	95	88	75	49	38
Яраслаўская вобласць	446	60	60	70	48	58	181	41	41	46	98	69	38	46
Татарская АССР	1975	88	89	66	61	85	570	29	28	55	97	47	48	53
Башкірская АССР	1884	75	77	46	49	72	541	29	26	93	90	61	40	45
Дагестанская АССР	257	81	100	100	100	100	163	63	71	97	81	84	106	116
Бурат-Мангол. АССР	98	29	29	—	12	—	2	2	2	—	88	12	13	—
Кабард.-Балкар. АССР	100	99	100	100	79	100	82	82	79	99	88	68	109	110
Калмыцкая АССР	133	100	100	100	98	100	91	68	63	89	45	93	108	97
Карэльская АССР	34	77	77	—	—	—	5	15	15	—	100	76	71	—
Комі АССР	38	70	73	—	37	—	4	11	11	—	18	74	111	—
Крымская АССР	743	100	100	100	100	100	738	99	99	99	85	100	97	104
Марыйская АССР	294	81	82	—	68	53	65	22	23	—	98	53	53	—
Мардоўская АССР	664	100	99	95	69	100	218	33	33	54	99	77	41	57
Немцаў-Паволж. АССР	991	94	95	90	81	87	632	64	63	94	72	81	82	87
Паўноч.-Осецін. АССР	27	94	97	—	—	100	24	89	89	—	100	85	83	—
Удмурцкая АССР	581	84	86	92	82	70	134	23	23	44	98	58	42	68
Чэчэна-Інгуш. АССР	112	87	99	100	100	99	92	82	82	100	92	98	131	103
Чувашская АССР	464	100	100	—	65	89	116	25	23	—	97	68	55	—
Вобласці і аўтаномныя рэспублікі УССР														
Вінніцкая вобласць	1628	100	100	94	100	100	1072	66	66	89	100	99	94	76
Днепрапятроўск. вобл.	2970	99	100	100	100	100	2876	97	97	99	85	99	65	102
Данецкая вобласць	1736	99	100	100	100	100	1576	91	90	99	77	99	103	99
Кіеўская вобласць	1949	99	100	100	100	100	1339	69	69	85	100	99	97	70
Одэская вобласць	2747	100	100	100	100	100	2514	92	91	100	89	99	94	102
Харкаўская вобласць	2573	100	100	100	100	99	2067	80	80	93	100	99	78	90
Чэрнігаўская вобл.	1117	100	100	99	98	100	699	63	62	77	100	99	80	85
Малдаўская АССР	297	100	100	—	100	100	271	91	91	—	100	100	94	—
Вобласці Казахскай ССР														
Окцюбінская вобл.	216	83	87	61	—	77	159	74	73	84	53	83	81	56
Алма-Ацінская вобл.	315	67	66	30	54	100	156	50	50	88	66	75	62	31
Усход.-Казахст. вобл.	447	56	59	38	—	66	246	55	52	63	57	72	51	32
Заход.-Казах. вобл.	261	93	96	83	—	99	182	70	70	72	53	97	107	74
Карагандзінская вобл.	235	76	83	39	—	89	89	38	37	56	37	75	67	35
Кустанайская вобл.	418	77	88	43	—	100	217	52	50	70	45	72	68	35
Паўноч.-Казахст. вобл.	785	75	79	50	—	99	348	44	41	83	53	76	68	45
Паўдн.-Казахст. вобл.	444	92	95	90	100	100	336	76	74	97	60	93	95	92
Аўт. рэспубліка Узбекскай ССР														
Кара-Калпакская АССР	6	40	36	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Аўтан. рэспубліка Азербайджанскай ССР														
Нахічэванская АССР	32	—	—	—	—	—	16	50	57	—	86	89	—	—
Разам па СССР	74133	82	83	72	79	92	44344	60	58	91	86	82	71	72
Было на 25-VIII-37 г.	68491	76	77	65	74	88	39061	57	55	92	86	80	65	65
Было на 31-VIII-36 г.	75522	86	88	79	95	93	54344	72	71	88	80	89	95	77

Увага: Па Кіргізскай ССР весткі на 25 жніўня.

ПА СЛЯДАХ ВЫСТУПЛЕННЯЎ „ЗВЯЗДЫ“

АСТАЛОСЯ УСЁ ПА-РАНЕЙШАМУ

10 жніўня ў «Звяздзе» быў змешчан артыкул «Яшчэ аб шкодніцтве ў Наркомахозы здароўя БССР». Не гледзячы на тое, што з таго часу прайшоў амаль месяц, ніякіх мер па артыкулу не прынята. Пры патуранні Кагановіцкага райкома партыі партарганізацыя наркамата усе абвінавачванні, высунутыя ў артыкуле, змазала. Пазіцыю неўмяшальнасці заняў Соўнарком Беларусі.

Гэтымі днямі ў рэдакцыю звярнуліся ва комуністы, якія заявілі, што артыкул «Звязды» зусім правільна адлюстраваў сапраўднае становішча спраў у Наркамаце аховы здароўя БССР, але што партарганізацыя пад націскам былога сакратара парткома Каменецкай пры абмеркаванні артыкула змазала па сутнасці пытанне.

«Усе ўказаныя ў «Звяздзе» факты, — пішуць комуністы з Наркамата аховы здароўя,—аб шкодніцкай рабоце ў Наркамаце аховы здароўя правільныя. Гэта пацверджана ў нас на партыйным сходзе і спецыяльным абследваннем. Але для нас няясна, чаму людзі, аб якіх ішла гутарка ў артыкуле (Гранаў, Каменецкая, Кантаровіч, Плаўнік і інш.) да гэтага часу астаюцца на сваіх пасадах і па-ранейшаму імкнуцца правадзіць работу. Не разбіта сямейнасць і кругавая парука ў апараце наркамата, якія культываліся выкрытымі ворагамі народа. Вынікі шкодніцтва не ліквідуюцца. Звароты да тав. Валковіча нічога не далі. Работнік-жа Соўнаркома Гершовіч, цесна звязаны з людзьмі, аб якіх пісала «Звязда», падтрымлівае іх.

Абураючымі з'яўляюцца паводзіны былога сакратара парткома Каменецкай, якая ўсімі сродкамі стараецца скампраметаваць выступленне «Звязды». А намеснік наркома Плаўнік для адводу вачэй перавёў яе з адной работы на другую з захаваннем ранейшага аклада».

Пытанні, пастаўленыя ў пісьме комуністаў з Наркамата аховы здароўя, больш чым зразумелы. Незразумела, чаму партыйная арганізацыя наркамата не вырашае пытанні, хто ёй перашкаджае? Больш чым незразумела роля Кагановіцкага райкома партыі. Ён правальваў і правальвае пытанні, якія стаяць перад партарганізацыяй Камітэта загатовак. Займае пазіцыю прыватнага наглядальніка і па справах партарганізацыі Наркамата аховы здароўя. Калі-ж пленум райкома прымусіць бюро райкома хутчэй разглядаць справы аб ворагах, якія пралезлі ў партыю?

ДЗЯКУИ ТАВАРЫШУ СТАЛІНУ ЗА ШЧАСЛІВУЮ ЮНАСЦЬ!

* * *

ВЯЛІКІЯ ГАРЫЗОНТЫ

Скончылася змена. Вось з заводскіх варот вясёлай гурбой выходзіць моладзь. Яна адзета ў рабочыя касцюмы, у іх закасаныя рукавы на загарэлых моцных руках, а рубашкі з шырока расшпіленымі каўнярамі; некаторыя ў спецвопратцы. Вось і Сярожа Валіцкі з яго таварышамі; усе апрануты ў сінія камбінезоны —гэта вучлёты аэраклуба імя Молакава. Яны адразу-ж пасля работы ідуць на чарговыя заняткі ў аэраклуб. Ды ці толькі Сярожа Валіцкі і яго таварышы ў сініх камбінезонах заменяць зараз станок на падручнік, чарцёж, сшытак?

Пройдзе гадзіна-паўтары і мы гэтых-жа жыццерадасных, задорна смяючыхся, статных юнакоў і дзяўчат убачым сканцэнтраванымі над кнігай, канспектам у аўдыторыях інстытутаў, школах сярэдняй адукацыі, стаханаўскім вучкамбінаце, а да некаторых настаўнікі прыдуць на-дом.

Цяпер яны ўжо зусім не падобны на тых, якія нядаўна выходзілі з заводскіх варот. Яны апрануты ўжо ў чорныя, цёмнасінія, карычневыя, пясочнага колеру касцюмы — з бастона, сукна, каверкота, у модныя сукенкі. Моладзь гэта здаровая, прыгожая і разумная. Перад гэтай моладдзю адчынены дзверы ў жыццё і яна рынулася да ведаў. Гэта —савецкая рабочая моладзь, якая з'яўляецца адначасова новай савецкай інтэлегенцыяй. Яна не толькі ненасытны спажывец культуры, але і творац яе; гэта людзі, якія сціраюць процілегласць паміж разумовай і фізічнай працай.

Роўна ў 8 гадзін вечара да Сярожы Давідзюка стукаюць у дзверы. К гэтаму часу Сярожа ўжо гатоў. Ён ведае свайго госця і паспешна адказвае: «Уваходзьце». Чалавек сярэдніх гадоў уваходзіць у пакой; яны, як старыя сябры, паціскаюць адзін аднаму рукі і садзяцца за вучобу. Сёння ўрок разбору чарцяжа.

Ужо другі год Сярожа Давідзюк вучыцца на-даму. Цэнтральны совет вынаходцаўацаніў яго тэхнічныя здольнасці, якія ён не раз выказваў у часе працы, і прымацаваў да яго настаўнікаў для ўзняцця яго культурнага ўзроўню і падрыхтоўкі ў інстытут, каб зрабіць з яго добрага савецкага спецыяліста.

А як нядаўна яшчэ 16-гадовы юнак марыў мець справу з металам, жалезам, чыгуном. Ён хацеў быць металургам, токарам, калі-ж не токарам, то слесарам абавязкова. І ён пайшоў на завод імя Варашылава. Яго прынялі. Спачатку ён быў чорнарабочым, а праз некаторы час стаў вучнем слесара.

Сярожа пачаў расці ў калектыве, зрабіўся кваліфікаваным рабочым-слесарам. І вось настаў час, калі ён пачаў вучыць, перадаваць свае веды новым кадрам. Якая заслужоная радасць! Цяпер ён налічвае сваіх вучняў ужо некалькі дзесяткаў.

Праз некалькі год Сярожа стаў лепшым слесарам і аб ім гаварылі з гордасцю і пашанай.

У 1929 годзе завод асвайваў вытворчасць да гэтага часу ўвозімага з-за граніцы свярлільнага станка «СВ-40». На гэту справу паставілі брыгаду, дзе памочнікам брыгадзіра быў Сярожа. Брыгадзірам-майстрам быў немец Прэйзель, пад чыім кіраўніцтвам асвойвалася вытворчасць станкоў. Прэйзель быў тыповы замежны спецыяліст. Ён старанна трымаў у сакрэце мантаж галоўных частак станка, каб замкнуць перад савецкім рабочым дзверы да самастойнага станкабудаўніцтва. Ён таксама стараўся павялічыць сабекошт прадукцыі станкоў. Але не сумеў Прэйзель укрыць сваю «тайну» перад комсамольцамі. І бачачы ўсе прадзелкі Прэйзеля, комсамольцы патрабавалі зняцця яго з работы. Брыгадзірам стаў Сярожа Давідзюк. З гэтага дня вытворчасць станкоў рэзка пачала павышацца. Спачатку брыгада давала 3, 5, 10, 15 станкоў у месяц супроць аднаго, які з цяжкасцю выпускаўся пры Прэйзелі. І вось брыгада дабілася рэкорду — 40 станкоў у месяц, знізіўшы сабекошт станка з 500 р. да 90 р. Комсамольская брыгада Сярожы ставілася на самыя цяжкія ўчасткі работы, і яна заўсёды спраўлялася з даручанай справай. Пераходны чырвоны сцяг цэха ніколі не пераходзіў з рук Сярожынай брыгады.

Цяпер Сярожа Давідзюк — начальнік слясарна-зборачнага цэха менскага завода імя Варашылава. 26-гадовы комсамолец кіруе цэлым цэхам. З якімі клопатамі ходзіць ён па цэху. Ён добра ведае сваю справу; і калі робіць тую або іншую заўвагу рабочаму, малады ці стары з аднолькавай увагай і пашанай выслухоўваюць яго.

Вось рост маладога рабочага, выхаванага савецкім калектывам. Але гэта яшчэ не прадзел. У Сярожы адзіны шлях—наперад. Наперадзе яшчэ вялікія гарызонты, выдатныя перспектывы. Ён любіць успамінаць сваіх прыяцеляў па брыгадзе. Яны таксама выраслі. Вось Ваня Аўрамаў — вучыцца ў лётнай школе, Ваня Лушчыкоўскі—таксама, і шмат іншых.

Малады чалавек Краіны Советаў упэўнен у сваё сёння і заўтра. Для яго забяспечан рост. Ён верыць у свае сілы, мацнеючыя на аснове набыцця ведаў, вывучэння рэвалюцыйнай тэорыі, авалодання тэхнікай сваёй справы. У яго сталінскі характар: імкненне да вышынь пазнання, дзёрзанне наперад. Ён поўны энергіі і сэмаадданасці. Ён ганарыцца тым, што жыве і працуе пад кіраўніцтвам вялікага Сталіна. Ён напоўнен гарачай любоўю да сваёй квітнеючай радзімы, якая дала яму светлае, шчаслівае жыццё і ён глыбока перапоўнены нянавісцю да ворагаў народу — трацкісцкім, зіноўеўскім, бухарынскім фашысцкім бандытам, шпіёнам і дыверсантам, якія імкнуцца забраць у гэтай цудоўнай моладзі такую-ж цудоўную радзіму. Не, гэтаму не быць! Савецкая моладзь — гэта сталёвы злітак, аб які зламаюць сабе зубы паны фашысты!

Мімаволі ўспамінаецца кніга маладога парыжскага рабочага Рожэ Беланжэ «Мне дваццаць лет», якая напоўнена цяжкімі перажываннямі бязрадаснага, беспрасветнага жыцця маладога чалавека ў свеце эксплоатацыі і бяспраўя:

«...Мне дваццаць год, — піша малады рабочы «гісьменнік» Рожэ Беланжэ.—Гэта лепшая пара жыцця, я гэта ведаю. «Будучае адкрыта моладзі», — газорыць старыя, і калі мне няма чаго рабіць я думаю аб маім будучым.

Я думаю, што сёння я не маю работы і што заўтра яе ў мяне не будзе.

Я думаю, што калі зноў знайду работу, то толькі на дзесяць дзён, на месяц, на поўгода.

Я думаю, што потым зноў стану беспрацоўным.

Я думаю, што ў мяне ёсць спецыяльнасць, а што заўтра мне прыдзецца працаваць чорнарабочым...»

«Мне дваццаць год, я малады, і я ненавіджу жыццё, тое жыццё, якое для мяне стварылі, якое з'яўляецца маім лёсам».

Які голас роспачы і безнадзейнасці! Яны не ведаюць, што ім рабіць у гэтым свеце, і які сэнс мае іх жыццё. Але яны яшчэ канчаткова не страцілі надзеі, Яны шукаюць выхаду з гэтага цёмнага падвала. Іх зрокі накіраваны ў другі свет, да моладзі краіны соцыялізма. Гэтыя дваццацігадовыя юнакі становяцца пад сцягі народнага антыфашысцкага фронта, яны шукаюць выйсця ў барацьбе. Іх поступ становіцца ўсё больш грозным і яны зломяць усе і ўсякія перагароды за сапраўднага жыцця. Гэта яскрава гаворыць дваццацігадовая моладзь у кнізе Рожэ Беланжэ:

«Мы хочам стварыць прыгожы і моцны свет па вашаму ўзору і крычым за ўвесь голас:

— Тыя, якія хочуць жыць, вітаюць цябе, савецкая моладзь».

Вл. ДВАЖЫНСКІ.

Вучлёты без адрыву ад вытворчасці, комсамольцы-слесары вагоннага дэпо Менскага вузла (злева направа): Арэшанка Л. Н., Марозаў І. К., Комлеў С. Я. і Барткевіч С. К.

Фото Ю. Седзінкіна (БСФ).

МОЛАДЗЬ АВАЛОДВАЕ ВАЙСКОВЫМІ ВЕДАМІ

Недалёка ад тэрыторыі гомельскага паравоза-рамонтнага завода размешчан маленькі двухпавярховы домік. Навокал дома растуць маладыя нядаўна насаджаныя дрэўцы.

Нясупынна стукае калітка. Сюды штодзенна з раніцы да позняга вечара прыходзяць юнакі і дзяўчаты, рабочыя розных узростаў, каб вывучаць працівагаз, папрактыкавацца ў стральбе. Тут змяшчаецца заводскі совет Асоавіяхіма. У адным з пакояў можна дэтальна азнаёміцца з устройствам працівагаза, правіламі абыходжання з ім, газасховам, рознымі калібрамі гранат і т. д.

На двары ёсць добра абсталяваны цір. Тут не адзін дзесятак комсамольцаў, рабочых завода і старыкоў здалі нормы на варашылаўскіх стралкоў.

Зараз у доме Совета Асоавіяхіма асаблівае ажыўленне. Інструктар совета комсамолец Крыўчэня вельмі заняты: набліжаюцца спаборніцтвы варашылаўскіх стралкоў Беларускай чыгункі, прысвечаныя XXIII Міжнароднаму юнацкаму дню. Трэніруецца каля 100 чалавек. Совет рашыў вылучыць для ўдзелу ў спаборніцтве 15—20 каманд па 5 чалавек кожная. Кожны гарыць жаданнем ва што-б там ні стала забяспечыць за заводам першае месца.

Комсамольская арганізацыя завода ўдзяляе вялікую ўвагу абароннай рабоце. Комсамольцы — актыўныя ўдзельнікі асоавіяхімаўскай арганізацыі. Яны з'яўляюцца застрэльшчыкамі ў авалоданні вайсковымі ведамі. Слесар-стаханавец вагоннага цэха комсамолец т. Стэрнін без адрыву ад вытворчасці вучыўся ў гомельскім аэраклубе і атрымаў званне парашутыста. У гэтым годзе т. Стэрнін прызываецца ў рады Чырвонай Арміі. Ён з гордасцю заяўляе:

— Абавязкова буду лейтэнантам слаўнага чырвонага паветранага флота.

Комсамольская арганізацыя завода дае герачнай Чырвонай Арміі дастойнае папаўненне. Такіх, як Стэрнін,—не адзін на заводзе. Званне байцоў Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміі гарыць жаданнем атрымаць дзесяткі стаханаўцаў і ўдарнікаў, стаўшых без адрыву ад вытворчасці парашутыстамі, варашылаўскімі стралкамі.

Комсамольскі камітэт (сакратар т. Круцько) разгортвае абаронную работу, паказвае прыклад у гэтым З 9 членаў камітэта—8 варашылаўскіх стралкоў першай ступені, а тт. Іваноў і Разумейчанка ўжо здалі нормы на варашылаўскага стралка 2 ступені. Комсамольская арганізацыя мае сваіх інструктароў стралковага спорта. Гэта—слесар кавальскага цэха т. Крывецкі, рахункавод т. Цяшкоў і каваль т. Ражкоў.

У гомельскім аэраклубе працуюць штатнымі інструктарамі-пілотамі піто́мцы комсамольскай арганізацыі тт. Тачэловіч, Ноўгародскі і Дударэў. Яны абучаюць зараз дзесяткі дзяўчат і юнакоў лётнай справе.

Дзяўчаты ні ў адным з відаў абароннай работы не адстаюць ад юнакоў. Нарміроўшчыца транспартнага цэха Маруся Кароткая ў мінулым годзе на жаночым спаборніцтве заняла першае месца па стральбе і лічыцца лепшым стралком на заводзе. Комсорг зборачнага цэха т. Важнікава даўно здала нормы на значок варашылаўскага стралка, а зараз трэніруецца, каб перамагчы ў прадстаячых спаборніцтвах.

Комсамольская арганізацыя завода робіць вялікую і важную справу. Яна ўсямерна ўмацоўвае абароназдольнасць, ператварае свой завод у непрыступную крэпасць абароны.

ГІЗУНТЭРМАН.

ГОНАР МАЛАДЫХ КАЛГАСНІКАЎ

ГОРКІ. Арганізавана праходзіць у раёне прызыў моладзі ў рады Чырвонай Арміі. Для маладых калгаснікаў дзень прызыва з'яўляецца днём найвялікшага свята. Прызыўнікі калгаса «Чырвоная Альхоўка» тт. Краўцоў і Рабчанка радасна заяўляюць, што яны ганарацца вялікім давер'ем, аказаным ім. Яны чэсна будуць ахоўваць мірную творчую працу савецкага народу.

Трактарыст Ліхачоўскай МТС т. Штурдзімаў адмовіўся ад прадастаўленай яму ільготы. Такіх выпадкаў многа.

На прызыўным пункце добра наладжана палітычна-масавая і культурная работа. Арганізавана калектыўная чытка газет. Навуковыя работнікі сельскагаспадарчага інстытута чытаюць лекцыі прызыўнікам. Прачытаны лекцыі аб міжнародным становішчы, узнікненні жыцця на зямлі і інш.

* * *

КОМСАМОЛЬЦЫ ЧЫГУНКІ

«Все выше, выше и выше.
Стремим мы полет наших птиц;
И в каждом пропеллере дышит
Спокойствие наших границ».

Гэта адна з любімых песень комсамольцаў менскага чыгуначнага вузла. Яе пяюць усюды—у клубе, у часе абедзенага перапынку. Збяруцца комсамольцы і запяюць гэту песню. Падпяваюць яе і пры рабоце. Калі паравоз якога-небудзь комсамольца робіць дальні міжпрамывачны прабег, тады яму здаецца, што пад матыў гэтай песні паравоз сапраўды ўсё хутчэй і хутчэй імчыцца наперад, разразаючы паветра сваім магутным целам.

Ды як-жа не любіць і не спяваць гэту песню, калі комсамольскі калектыў вузла неўзабаве будзе мець сваіх пілотаў, якія праз месяц канчаюць авіяшколу без адрыву ад вытворчасці. Хутка сядуць у кабінку самалёта такія комсамольцы, як Сурок, Юхневіч, Бартукевіч, Арэшанка, Драздоў і інш. Яны імкнуцца хутчэй закончыць вучобу, авалодаць лётнай справай і выконваць даручэнні партыі, як выконвалі іх адважныя пілоты—заваявальнікі Паўночнага полюса.

Такіх комсамольцаў менскі чыгуначны вузел налічвае дзесяткамі. Гэта—лепшы маладняк чыгункі, стаханаўцы на вытворчасці.

Хто не памятае тых дзён, калі Крыванос апракінуў усе ўстаноўленыя прадзелы па дальнасці і хуткасці, паказаўшы на справе ўсяму свету, што старыя нормы аджылі свой век. Ён звярнуўся да ўсіх чыгуначнікаў з заклікам працаваць па-новаму, устанаўліваць новыя рэкорды.

Комсамольцы вузла горача адгукнуліся на гэты заклік. Яны пачалі працаваць яшчэ з большай энергіяй. Многія з іх сталі ініцыятарамі стаханаўскага руху на менскім вузле.

Добра памятаюць старыя рабочыя, калі комсамолец-машыніст паравоза Су 200-93 тав. Мухамораў адзін з першых па прыкладу Крываноса зрабіў падоўжаны міжпрамывачны прабег, закаміўшы на гэтым многа часу. Работа гэтага комсамольца з'явілася прыкладам для другіх. Выдатнай датай на чыгунцы былі поспехі ініцыятара тав. Каспюкевіча ў ваджэнні цяжкаважкага састава. Гэты комсамолец-стаханавец не так даўно папярэдзіў крушэнне поезда, за што ЦК саюза чыгуначнага будаўніцтва прэміраваў яго брыгаду пуцёўкамі на курорт.

Тав. Каспюкевіч—значкіст сталінскага прызыву. Ён абавязаўся перад краінай працаваць яшчэ лепш, чым працаваў да гэтага часу.

Не так даўно брыгада комсамольца тав. Малашкі дасягнула вялікіх поспехаў у сваёй рабоце. Дзякуючы правільнаму догляду за паравозам яна дабілася таго, што паравоз прайшоў ад абточкі да абточкі без змены залатніковых і поршневых кольцаў.

Гэтыя комсамольцы не выключэнне.

Добрыя ўзоры ў рабоце паказваюць такія комсамольцы, як Осіп Іван, які сістэматычна выконвае сваю норму на 357 проц., Касцераў выконвае норму на 300 проц., Васіленка—на 414 проц. Комсамолец Войтка за прыкладную работу занесен на дошку гонару. Вялікі процант комсамольцаў-стаханаўцаў высунуты на адказныя ўчасткі работы.

Комсамолец Багапееў працаваў раней токарам, зараз працуе майстрам асноўнага трансcібірскага цэха. Мазанік Н. М. (слесар) таксама працуе майстрам калёснага цэха. Комсамолка Спецыон Елена працавала нарміроўшчыцай, зараз высунута начальнікам пашпартнага стала 5-га вагоннага ўчастка.

Усе комсамольцы працуюць над сабой, над павышэннем свайго палітычнага і культурнага ўзроўню. Для іх арганізавана 17 гурткоў па гісторыі партыі, якімі ахоплена 266 чалавек. Па палітграмаце створана 21 школа, у якіх займаюцца 235 чалавек. Рэгулярна працуе гурток актыва, у якім займаецца 30 чалавек. Некалькі комсамольцаў наведваюць вячэрнія вышэйшыя навучальныя ўстановы.

Значна палепшыліся іх бытавыя ўмовы. Большасць з комсамольцаў, як Петухоўскі, Бачыла, Панкевіч і інш. зарабляюць штомесячна ў сярэднім па 600—700 рублёў. Гэта дае магчымасць культурна правесці свой адпачынак, набыць усё неабходнае, закупіць літаратуру для вучобы. У сваёй штодзеннай рабоце комсамольцы ачышчаюць свае рады ад людзей чужых, ад людзей, выпадкова прылезшых у комсамол. Нядаўна былі выгнаны з арганізацыі людзі, якія падрывалі работу комсамола, падтрымлівалі песную сувязь з ворагамі народу.

З вялікай радасцю комсамольцы сустракаюць XXIII Міжнародны юнацкі дзень. Некаторыя ў гонар свята абавязаліся значна павысіць свае паказальнікі.

Паравозная брыгада комсамольца Мухаморава да дня свята абавязалася зрабіць міжпрамывачны прабег па дальнасці, выклікаўшы на соцспаборніцтва паравоз Эу 679-65 тав. Каспюкевіча. На 6 верасня першая брыгада зрабіла рэйс на 15 тыс. кілометраў, другая—на 14 тыс.

У гэту гадавіну комсамол вузла прадэманструе ўсю сваю адданасць і любоў да радзімы і правадыра таварыша Сталіна, прадэманструе гатоўнасць па першаму закліку партыі стаць на абарону сваёй краіны.

САВІЦКАЯ.

КОМСАМОЛЕЦ-АГІТАТАР

Кожны дзень Эстэркін Ісак запасаецца якой-небудзь навінай. Рабочыя ліцейнага цэха гэта добра ведаюць, а таму, калі толькі загудзе праразлівы гудок і работа спыняецца на абедзены перапынак, рабочыя ўсяго цэха збіраюцца ў вызначанае месца і чакаюць свайго агітатара. Доўга чакаць не прыходзіцца. Ён кідае работу і хутка прыходзіць у чорнай замусоленай куртцы, размахваючы свежай газетай.

—Таварышы, сёння зноў навіна. Учора ў часе паветранага бою на Арагонскім фронце рэспубліканцы збілі шэсць фашысцкіх самалётаў.

Разлісціўшы газету, Ісак зачытвае зводкі з Франтоў Іспаніі, тлумачачы, як змагаецца герачны іспанскі народ за сваю незалежнасць. Тут-жа зачытваюцца паведамленні ТАСС пра бандыцкі налёт японскіх інтэрвентаў на Шанхай. Рабочыя ўважліва слухаюць, а пасля актыўна задаюць пытанні. На іх даюцца пераканальныя адказы.

Эстэркін Ісак працуе агітатарам у сваім ліцейным цэху на заводзе імя Варашылава ўжо трэці год. За гэты час ён палюбіў гэту работу. Сістэматычна чытаючы газеты, ён добра навучыўся знаходзіць у газеце самае галоўнае, з чаго трэба пачаць палітінфармацыю. Ім былі праведзены гутаркі па дакладу таварыша Сталіна на Пленуме ЦК ВКП(б), аб Сталінскай Канстытуцыі, аб Палажэнні аб выбарах у Вярхоўны Совет і інш.

Эстэркін Ісак—адзін з лепшых стаханаўцаў у ліцейным цэху. Сваю норму ён выконвае ў сярэднім на 160 проц. Ён таксама працуе рэдактарам цэхавай насценнай газеты. Ісак увесь час падымае сваю самаадукацыю. Не адрываючыся ад вытворчасці, ён скончыў рабочую школу павышанага тыпу, а зараз займаецца ў стаханаўскім вучэбным камбінаце.

Ісак упарта працуе над творамі Леніна і Сталіна. У апошні час пачаў вывучаць кнігу Леніна «Государство и революция». З'яўляючыся комсамольцам, ён рыхтуецца да ўступлення ў рады комуністычнай партыі. Тав. Эстэркін ужо атрымаў рэкамендацыю ад Сталінскага райкома комсамола.

С. СВІРЫДАЎ.

ТАМ, ДЗЕ ЮНАСЦЬ У КАНДАЛАХ

А. САКАЛОЎСКІ

—о—

XXIII Міжнародны юнацкі дзень працоўная моладзь капіталістычных краін сустракае знаходзячыся ў нечувана цяжкім становішчы, матэрыяльнай нястачы і палітычнага бяспраўя. Асабліва беспрасветнае становішча моладзі ў тых краінах, дзе ва ўладзе знаходзяцца фашысты — гэтыя злейшыя ворагі маладога пакалення.

Германская рэчаіснасць найбольш ярка паказвае як фашызм зверскі прыгнятае і здзекваецца над мільёнамі моладзі. Фашысцкія дэмагогі пераконвалі моладзь, што яны «прынясуць ёй маладосць» што з іх прыходам да ўлады Германія стане «дзяржавай моладзі», а на справе яны прынеслі моладзі неймаверныя лішэнні і жабрацтва, адабралі ў яе гэту маладосць. Гітлер цынічна абяцаў ліквідаваць беспрацоўе, а на справе пазбавіў моладзь нават і тых купых магчымасцей атрымаць работу, якую яна мела да фашысцкага перавароту.

Нядаўна адна фашысцкая газета правяла сярод моладзі анкету «год нараджэння 1918 шукае работы». З анкеты высветлілася, што на 6000 юнакоў, скончыўшых школы, тры чвэрці асталіся беспрацоўнымі, а сярод дзяўчат—пяць шостых. З ліку 1,2 мільёна скончыўшых школы ў 1936 годзе 850 тыс. асталося без работы.

Не на многа лепшае становішча тых «шчаслівцаў» якія атрымалі работу на вытворчасці. Яны вымушаны працаваць 55—60 гадзін у тыдзень, пры жабрацкім заработку. Заработная плата моладзі, працуючай у тэкстыльнай прамысловасці, скарацілася за апошнія 4—5 год на 37 проц., у вугальнай прамысловасці на 50 проц.

За гады свайго прабывання ва ўладзе фашысты ўвялі мноства законаў, закабаляючых моладзь. Яшчэ ў 1934 годзе па ўказу Герынга каля 100 тысяч моладзі былі выкінуты з прадпрыемстваў пад прадлогам прадастаўлення іх месц дарослым беспрацоўным. Пасля ўвядзення ўсеагульнай воінскай павіннасці работа ў працоўных лагерах пачала разглядацца, як «папярэдні этап» ваеннай службы — абавязковы для ўсёй моладзі. Пад прадлогам «набыцця навыкаў да фізічнай працы» штогодна каля 300 тыс. моладзі гвалтоўна пасылаецца з гарадоў у вёску для дармовай работы ў памешчыкаў і кулакоў. Па фашысцкіх парадках кожная дзяўчына павінна рыхтавацца да выканання сваіх абавязкаў у якасці маці і хатняй гаспадыні. Для гэтага ўведзен закон аб «годзе работы ў хатняй гаспадарцы», па якому каля 150 тыс дзяўчат штогодна пасылаюцца хатнімі работніцамі да фашысцкіх чыноўнікаў і багачоў.

Вядома, што Польшча карыстаецца злавеснай рэпутацыяй краіны «дна жабрацтва ў капіталістычнай Еўропе». Усякая нястача, якую пераносяць працоўныя капіталістычных краін, у Польшчы прымае асабліва вострыя формы. Па даных фашысцкай статыстыкі ў Польшчы налічваецца 2.863 тысячы беспрацоўнай моладзі. Падрастаючыя маладыя людзі, жадаючыя вучыцца і працаваць, асуджаны на жабрацтва. Многія з іх ходзяць па дарогах у пошуках прахарчавання. Маладыя дзяўчаты становяцца ахвярай прастытуцыі. Па даных «польскага камітэта па барацьбе з гандлем жывым таварам» прастытуцыя галоўным чынам сярод маладых работніц за апошнія гады павялічылася больш чым удвая.

Многія з моладзі не знаходзяць выхаду і канчаюць самагубствам. У жніўні г. г. у адной з польскіх газет асвятляўся выпадак як, ідучы па вуліцах Варшавы 17-гадовы Станіслаў Судак атруціўся ядам, а калі прахожыя прабавалі яго выратаваць, адзінай просьбай Судака было «дазвольце мне памерці». Перад самагубствам гэты юнак быў выкінут з часовай работы, доўга блукаў і, не знаходзячы выхаду, рашыў пакончыць з жыццём. Калі-б польскі друк асвятляў усе выпадкі самагубства ён вымушан быў-бы штодзенна змяшчаць весткі аб падобных фактах. На працягу 1936 года ў Польшчы, па даных, якія падаюць самі фашысцкія газеты, было 4.451 самагубства.

Наколькі вялікі пяшчасці сялянскай моладзі відна з падлікаў польскага міністра земляробства Панятоўскага. У вёсцы ёсць 8—9 мільёнаў поўнасцю або часткова беспрацоўных. Беспрацоўе ахапляе амаль усю моладзь польскай вёскі. Малады селянін Віленскага ваяводства ў пісьме, апублікаваным ва «Ўспамінах сялян» пісаў:

«У нашай вёсцы многа дзяўчат і хлопцаў беззямельных і малазямельных, якія старэюць, не жэняцца і не выходзяць замуж, бо няма пасагу. А калі нават ёсць які-небудзь кавалачак зямлі ў адзін морг ці два (морг каля 1/2 гектара), то як на ім пражывеш пасля жаніцьбы».

«Лета праходзіць, работы мала, заработку амаль ніякага. Між тым набліжаецца зіма Пры адной думцы аб гэтым ахапляе страх, а чакаць дапамогі няма адкуль... лепш смерць чым такое жыццё» — піша другі малады селянін.

Фашызм не толькі стварыў для моладзі невыносныя ўмовы матэрыяльнага існавання, але адначасова пазбавіў яе ўсіх палітычных правоў і свабод.

Новая фашысцкая выбарчая сістэма ў Польшчы адабрала ў моладзі права голасу, павысіўшы ўзросны цэнз з 21 да 24 год. Такая-ж карціна ў Румыніі, Японіі і інш. капіталістычных краінах, дзе моладзь адхіляюць ад удзелу ў палітычным жыцці.

У Заходняй Беларусі фашысты пазбаўляюць моладзь нават права на вечарынку, на народную песню. Як толькі дзе-небудзь зайграе гармонік або прагучыць беларуская песня, як туды спяшаецца паліцэйскі, каб праверыць ці мае моладзь спецыяльны дазвол ад павятовага старасты на такую вечарынку. Дазволаў-жа старасты, як правіла, не даюць, таму паліцэйскі тут-жа разганяе вечарынку, а яе арганізатараў арыштоўвае і адводзіць у турму.

Фашызм — злейшы вораг культуры і прагрэса — асуджае моладзь на фізічнае і духоўнае выраджэнне, фашысты падрыхтоўваюць масавае знішчэнне моладзі ў новай імперыялістычнай вайне.

Міністр асветы фашысцкай Германіі Руст на канферэнцыі настаўнікаў заявіў: «Вы павінны вырваць гуманістычнае жала з нямецкай школы. Чым разумней будзе станавіцца юнак, тым менш можна на яго палагацца». Гэтаму варварскаму прынцыпу падпарадкавана ўся сістэма фашысцкага выхавання, уся фашысцкая «культура». Замест агульнай і тэхнічнай граматы школа ў Германіі працуе над падрыхтоўкай паслухмянага салдата — сляпой зброі фашызма ў вайне. У галовы італьянскай моладзі ўдаўбліваюцца брэдавыя ідэі, сказаныя Мусаліні яшчэ ў 1934 годзе ў перыяд падрыхтоўкі да захопу Абісініі, аб тым, што «для мужчыны таксама натуральна ваяваць, як для жанчыны нараджаць дзяцей».

У Польшчы каля паўтара мільёна дзяцей не ахоплена школай. У Заходняй Беларусі, дзе ўжо некалькі год закрыты ўсе беларускія школы, працоўныя масы на працягу 1935—36 гадоў праводзілі масавы збор подпісаў пад дэкларацыямі з просьбай адкрыць школы на роднай мове. У адказ на гэта польскія акупанты сотні беларускіх сялян, якія сабіралі гэтыя подпісы, загналі ў турмы і канцэнтрацыйныя лагеры. Яшчэ ў 1932 годзе сярэдняя школа ў Польшчы была так рэарганізавана, што атрымаць сярэднюю адукацыю дзеці працоўных не маюць ніякіх магчымасцей. 8-класная гімназія заменена 6-класнай.

Фашысцкі і буржуазны друк падае трывожныя сігналы па поваду жыццёвых умоў моладзі, яе фізічнага становішча. — Вартае жалю ўражанне робяць групы школьнікаў, часта не маючых снедання,— пісала японская газета. У адным толькі Токіо 13.500 поўгалодных школьнікаў. Але трывога гэта абумоўлена не клопатамі фашыстаў або японскай ваеншчыны за лёс падрастаючага пакалення, а тым, што моладзь, вырасшая ў голадзе, непісьменная і поўпісьменная, з'яўляецца дрэнным матэрыялам для фашысцкай арміі. Орган польскага ваеннага міністэрства «Польска Збройна» пісаў: «Аб дрэнным становішчы здароўя сведчаць рэзультаты праведзеных медыцынскіх абследаванняў прызыўных камісій. Гэта прымушае нас біць трывогу».

Маладое пакаленне капіталістычных краін не хоча пакорліва пераносіць ўсе гэтыя нягоды і лішэнні. Моладзь не хоча быць сляпой зброяй у руках фашысцкіх падпальшчыкаў вайны. Аклапочаная сваім лёсам, моладзь імкнецца да аб'яднання сваіх сіл у мэтах абароны сваіх правоў, міру і дэмакратыі, да барацьбы супроць свайго галоўнага ворага—фашызма.

Іспанская моладзь паказвае выдатныя прыклады гэтага адзінства. Дзякуючы намаганнямі комуністаў, яшчэ ў 1936 годзе адбылося аб'яднанне комуністычнай і соцыялістычнай моладзі. Іспанская моладзь на чале з сваёй аб'яднанай арганізацыяй, якая налічвае 500 тысяч членаў, герачна абараняе свабоду сваёй радзімы ў барацьбе супроць італа-германскіх інтэрвентаў.

Імкненне да адзінства, асабліва ў апошні час, вырасла ва Францыі. Комсамол Францыі за апошнія два гады вырас у 100-тысячную арганізацыю і арганізоўвае шматтысячныя масы моладзі іншых арганізацый на ўмацаванне народнага фронта для барацьбы супроць рэакцыі.

Дзякуючы вопыту Іспаніі і Францыі ўзмацняецца рух за аб'яднанне сваіх сіл сярод моладзі і ў іншых краінах. У Германіі не толькі комуністычная і соцыялістычная моладзь, але і каталіцкія арганізацыі, усё больш адкрыта заяўляюць аб сваёй нязгодзе з гітлераўскай палітыкай вайны. «Фелькішэр Беабахтэр» у артыкуле аб судовым працэсе кіраўнікоў каталіцкай моладзі з шалёнасцю канстатаваў, што «барацьба таварыстваў маладых людзей была накіравана супроць нацыянал-соцыялістычнай партыі». Па адрасу маладых католікаў сыпаліся абвінавачванні ў «дзяржаўнай здрадзе», «маральным упадку».

Польскія фашысты вядомы як найбольш навостраныя спецыялісты па дыверсіі. Іх маладыя выўчні раскалваюць юнацкія арганізацыі, прабуюць захапіць іх пад сваё кіраўніцтва, а калі гэта не ўдаецца, то жорстка праследуюць іх. Аднак, не гледзячы на гэта, шырокія масы моладзі ўсё больш і больш уцягваюцца ў вадаварот палітычнай барацьбы, прымаюць актыўны ўдзел у разгортваючыхся баях пролетарыята і сялянства супроць фашызма.

Рух супроць фашызма і вайны за аб'яднанне сіл моладзі расце і шырыцца і ў іншых краінах. Па прыкладу Іспаніі аб'ядналіся комуністычныя і соцыялістычныя арганізацыі моладзі ў Латвіі і Бельгіі. У Чэхаславакіі, Амерыцы і іншых краінах комуністычная і соцыялістычная моладзь сумесна прымае ўдзел у руху за абарону міру і аказанне дапамогі іспанскаму народу. Шматмільённыя масы кітайскай моладзі разам з усім кітайскім народам згуртоўваюцца ў адзіны нацыянальны фронт і ўзнімаюцца на барацьбу супроць японскіх захватнікаў.

XXIII Міжнародны юнацкі дзень з'явіцца новай ступенню ў згуртаванні і мабілізацыі ўсіх маладых антыфашысцкіх сіл для барацьбы супроць крывавага фашызма і вайны, для барацьбы за шчаслівае будучае для моладзі.

НА ФРАНТАХ У ІСПАНІІ

УСХОДНІ (арагонскі) ФРОНТ

У паведамленні іспанскага міністэрства абароны адзначаецца, што 3 верасня з глыбокай раніцы рэспубліканскія самалёты бамбардыравалі ваенныя аб'екты ў Тораэсілья, а таксама дарогі з Бельчытэ ў Сарагосу і Вальмадрыд.

Як паведамляе іспанскае міністэрства абароны ад 4 верасня, рэспубліканскія войскі ў раёне Бельчытэ прадпрынялі аперацыі па ачыстцы некаторых умацаванняў ад мяцежнікаў.

Адзначаецца моцны націск працiўніка ў раёне на поўнач ад Медыяны, дзе адбываецца значнае скапленне войск мяцежнікаў.

Тэрыторыя, занятая рэспубліканцамі ў апошнія дні на арагонскім фронце, дасягае 700 кв. клм.

МАДРЫДСКІ ФРОНТ

Рэспубліканскія войскі амаль поўнасцю акружылі пазіцыі мяцежнікаў каля Ла Мараньоса.

Пры бамбардыроўцы Мадрыда мяцежнікамі 3 верасня 5 снарадаў папалі ў Нацыянальны палац. Ранен адзін чалавек.

ПАЎНОЧНЫ ФРОНТ

Як паведамляе агенцтва Гавас, на астурыйскім фронце мяцежнікі ў сучасны момант праўляюць мала актыўнасці. Рэспубліканскія часці ў некалькіх пунктах узбярэжжа зрабілі контратакі, прымусіўшы мяцежнікаў адыйсці. Мяцежнікі перакідваюць з паўночнага фронта на арагонскі фронт усе італьянскія і мараканскія часці, а таксама значную частку сваёй авіяцыі і артылерыі.

Мяцежнікі прадпрынялі атаку ў раёне дарогі, якая вядзе з Норыэга ў Бокерысо. Рэспубліканскія войскі, адбіўшы першыя атакі, вымушаны былі затым адступіць. Мяцежнікі прасунуліся праз даліну Рокероса да высот Відыяго. Рэспубліканскія войскі пазней адбілі ярасную атаку мяцежнікаў у раёне дарогі Панес. Прадпрыняўшы контратаку на левым сектары дарогі, рэспубліканскія войскі занялі асноўныя пазіцыі, пакінутыя імі напярэдадні.

ПАЎДНЁВЫ ФРОНТ

Батарэі мяцежнікаў бамбардыравалі рэспубліканскія пазіцыі каля Сіера Тэхонера. Бамбардыроўка насіла выключна ярасны характар. Рэспубліканскія войскі вымушаны былі заняць пазіцыі на паўночна-ўсходнім схіле гэтага горнага ланцуга.

У сектары Пасабланка прадаўжаюцца ярасныя баі. Бронепоезд рэспубліканцаў пранік у размяшчэнне лініі мяцежнікаў, сеючы сярод іх паніку.

АДОЗВА ВЫКАНКОМА АБ'ЯДНАНАЙ СОЦЫЯЛІСТЫЧНАЙ МОЛАДЗІ ІСПАНІІ

ВАЛЕНСІЯ, 5 верасня. (БЕЛТА). Выканком аб'яднанай соцыялістычнай моладзі Іспаніі выпусціў адозву, прысвечаную XXIII Міжнароднаму юнацкаму дню. Канстатуючы, што вайна стала ў Іспаніі рэальнай сапраўднасцю, выканком указвае, што іспанская моладзь, якая змагаецца на франтах і ў тылу, пазбаўлена ў гэтым годзе магчымасці мірна святкаваць Міжнародны юнацкі дзень. Яна адзначае яго ўзмацненнем барацьбы ў акопах і ў тылу — барацьбы, якая вядзецца за справу ўсеагульнага міру. Указваючы, што побач з іспанскім народам і народ Кітая змагаецца за сваю свабоду і незалежнасць, выканком падкрэслівае, што моладзь усяго свету павінна аб'яднацца ў рашучай барацьбе супроць фашызма.

Адозва заканчваецца словамі: «У Міжнародны юнацкі дзень іспанская моладзь вітае моладзь усяго свету і ў асаблівасці слаўную савецкую моладзь, якая шчаслiва і свабодна жыве ў краіне соцыялізма. Яна вітае моладзь усіх дэмакратычных краін, якая сваёй неацэнімай дапамогай падтрымлівае Іспанію ў барацьбе супроць фашысцкіх захватчыкаў».

КАНФЕРЭНЦЫЯ МІЖЗЕМНАМОРСКІХ ДЗЯРЖАЎ

ПЛАН АНГЛІЙСКАГА ЎРАДА

ЛОНДАН, 4 верасня. (Інф. «Праўды»). Паведамляюць, што англійскае міністэрства замежных спраў занята ў сучасны момант распрацоўкай плана, які будзе прадстаўлен ад імя ўрада на канферэнцыі міжземнаморскіх краін у Жэневе.

Англійскі план дакладна яшчэ невядомы, але ёсць падстава меркаваць, што галоўная прапанова Англіі прадугледжвае згоду ўсіх міжземнаморскіх дзяржаў адклікаць свае падводныя лодкі на Міжземным моры ў адпаведныя базы і трымаць іх там на працягу пэўнага перыяда. Апрача таго, міжземнаморскія дзяржавы павінны публічна абвясціць, дзе будуць знаходзіцца на працягу гэтага перыяда іх падводныя лодкі. Калі пасля гэтага на Міжземным моры будуць выяўлены якія-небудзь падводныя лодкі, аб якіх не будзе загадзя паведамлена, дык яны будуць разглядацца, як піраты і іх патопяць.

* *

ЛОНДАН, 4 верасня. Дыпламатычны аглядальнік кансерватыўнай газеты «Дэйлі тэлеграф» піша, што англійскі план, магчыма, прадугледзіць аб'яднаную міжнародную сістэму суправаджэння гандлёвых суднаў. Дыпламатычны наглядальнік кансерватыўнай газеты «Дэйлі мейль» указвае, што англійскі ўрад, магчыма, прапануе ўвесці міжнародны кантроль за падводнымі лодкамі як Франко, так і іспанскага ўрада. Па словах аглядальніка, французскі ўрад не хацеў уключаць Італію ў лік удзельнікаў канферэнцыі, аднак пасля патрабаванняў англійскага ўрада, згадзіўся, каб Італія была запрошана на канферэнцыю.

ПАСЯДЖЭННЕ ЦК ФРАНЦУЗСКАЙ КОМПАРТЫІ

ПАРЫЖ, 4 верасня. (БЕЛТА). Орган компартыі «Юманітэ» публікуе справаздачу пасяджэння ЦК французскай компартыі, праходзіўшага 2 верасня пад старшынствам тав. Марселя Кашэна. Прадаўжаючы барацьбу за паскарэнне зліцця комуністычнай і соцыялістычнай партый, ЦК пастанавіў выдаць асобнай брашурай усе дакументы, якія адносяцца да аб'яднання абодвух партый.

ЦК компартыі пастанавіў таксама прапанаваць «камітэту ўзгаднення дзеянняў абодвух партый» звярнуцца да Комінтэрна і II Інтэрнацыянала з заклікам правесці ў жыццё адзінства міжнародных дзеянняў супроць краін-агрэсараў, напаўшых на Іспанію і Кітай; прапанаваць «камітэту ўзгаднення» разгарнуць вялікую кампанію супроць італа-германскай інтэрвенцыі ў Іспаніі і за адкліканне італьянскіх рэгулярных часцей з Іспаніі.

ЦК французскай компартыі абмеркаваў таксама пытанне аб падрыхтоўцы да святкавання XX гадавіны Кастрычніка і зацвердзіў спіс кандыдатаў, выстаўляемых компартыяй на кантанальных выбарах.

ПРЫВІТАННЕ ВЯЛІКАМУ САЮЗУ ССР!
Плакат Ізогіза, прысвечаны XX гадавіне Вялікай пролетарскай рэволюцыі. (СФ).

ВАЕННЫЯ ДЗЕЯННІ Ў КІТАІ

БАІ Ў ШАНХАЙСКІМ РАЁНЕ

ШАНХАЙ, 5 верасня. (БЕЛТА). Сёння ў 2 гадзіны ночы японскія войскі атакавалі форты ў Усуне і Баошане. Пасля жорсткага бою японскія войскі адступілі. Кітайскія войскі прасунуліся наперад на 2 мілі.

У 12 гадзін тры японскія самалёты бамбардыравалі раён Паўночнага вакзала і Чапея. Кітайская зенітная артылерыя падвергла японскія самалёты інтэнсіўнаму абстрэлу. Адзін цяжкі японскі бамбардыроўшчык быў збіт і загарэўся ў паветры. Некалькі пазней, згодна вестак кітайскага штаба, быў збіт другі японскі самалёт, які рабіў разведку ў раёне Паўночнага вакзала.

Згодна вестак кітайскіх ваенных колаў, за 50 міль ад Усуна стаяць прыбыўшыя 49 японскіх параходаў, поўнасцю нагружаных ваенным снаряжэннем і войскамі.

* *

ТОКІО, 4 верасня. (БЕЛТА). Згодна паведамлення карэспандэнтаў японскіх газет, японскія войскі ў Шанхайскім раёне днямі атрымалі значныя падмацаванні, якія складаюцца з некалькіх ваенных караблёў і раду новых армейскіх часцей.

Карэспандэнт агенцтва Домей Цусін вылічае сілы кітайскіх войск у раёне Усуна, прыкладна, у 75 тысяч салдат і заяўляе, што камандаванне кітайскіх войск прадаўжае перакідку новых падмацаванняў на гэты ўчастак шанхайскага фронта.

НА ПОШУКІ САМАЛЁТА „Н-209"

САМАЛЁТЫ ЭКСПЕДЫЦЫІ тав. ШЭВЕЛЕВА ГАТОВЫ ДА ПАЛЁТУ

На імя начальніка Галоўпаўночморшляху тав. О. Ю. Шмідта 5 верасня атрымана наступная радыёграма з мыса Жэланія ад начальніка паветранай экспедыцыі Героя Совецкага Саюза тав. Шэвелева:

«МЫС ЖЭЛАНІЯ, 5 верасня. К поўдню 4 верасня закончылі вываз машын на больш сухое месца. Знаходзімся ў гатоўнасці да вылёту. Канец дня 4 верасня скарысталі для падаўжэння дрыўлянага насцілу, на якім самалёты пры ўзлёце набяруць хуткасць, каб не глыбока ўрэзвацца калёсамі ў размокшы грунт. З раніцы 5 верасня дзяжурым на аэрадроме, чакаючы хоць-бы кароткачасовага паляпшэння надвор'я на востраве Рудольфа. Ляцець нам да Рудольфа асталося тры з паловай гадзіны. ШЭВЕЛЕЎ».

* *

АРХАНГЕЛЬСК, 5 верасня. (БЕЛТА). Паветраная экспедыцыя Героя Совецкага Саюза тав. Шэвелева гатова да старта. Туман, які наглядаўся раніцою на востраве Рудольфа, паступова слабее і, згодна разлікаў сіноптыка тав. Дзердзееўскага, купалы над вострaвам адкрыюцца. Бачнасць на мысе Жэланія ад 4 да 10 кілометраў. Экіпаж экспедыцыі дзяжурыць на аэрадроме ў чаканні сігнала, па якому самалёты падымуцца ў паветра.

ПАДРАБЯЗНАСЦІ ПАТАПЛЕННЯ ФАШЫСЦКІМІ ПІРАТАМІ ПАРАХОДА „БЛАГОЕЎ"

АФІНЫ, 4 верасня. (БЕЛТА). Капітан патопленага фашысцкімі піратамі ў Эгейскім моры савецкага парахода «Благоеў» — ордэнаносец тав. Камінскі ў гутарцы з прадстаўніком ТАСС расказаў наступнае аб падрабязнасцях патаплення парахода:

— Мы ішлі з Марыуполя ў французскі порт Сетт з грузам 4.480 тон асфальту (пекла), прызначанага французскай фірме. 1 верасня ў 6 гадзін раніцы, калі мы праходзілі каля вострава Скірос, на адлегласці 15 міль ад берага, на карме была заўважана ў надводным становішчы падводная лодка, якая ішла за намі без флага і нацыянальных знакаў. Лодка такога-ж тыпу і часта [illegible] ў часе прабывання ў італьянскіх портах. Калі лодка прыблізілася да нас, мы паднялі на карме савецкі флаг.

Абмінуўшы карму і зайшоўшы з левага борта, лодка без усякага папярэджання выпусціла тарпеду ў напрамку парахода. Я скамандаваў «права на борт», і тарпеда прайшла міма судна па карме. Пасля гэтага падводная лодка падняла флаг іспанскіх мяцежнікаў і дала выстрал з гарматы. Мы спынілі судно. Лодка перайшла на правы борт, і афіцэр, які знаходзіўся на масціку, зрабіў рукой знак, абазначаўшы загад спусціць шлюпку на ваду. Я загадаў спусціць шлюпку, у якую селі 4 грабцы і старшы памочнік капітана, які ўзяў з сабой грузавыя і суднавыя дакументы. У гэты момант я заўважыў, што падводная лодка выпусціла другую тарпеду, якая ішла прама на шлюпку, яшчэ не адышоўшую ад борта. Я загадаў высці з шлюпкі, што і было выканана ўсімі, апрача матроса тав. Штэпенка, які, не паспеўшы падняцца па штормтрапу на палубу, саскочыў у ваду і імкнуўся адплыць ад судна. У гэты момант тарпеда папала ў корпус парахода і ўзарвалася, разарваўшы правы борт судна. Сілай узрыву быў разбуран масцік і ўсе сярэднія надбудовы. Я неадкладна загадаў спусціць захаваўшыяся шлюпкі на ваду, што і было выканана. Частка каманды, якая знаходзілася каля месца ўзрыву, кінулася ў ваду, астатнія селі ў шлюпкі і, спусціўшыся на ваду, падабралі ўсіх плаваючых, у тым ліку і тав. Штэпенка, які аказаўся раненым асколкамі. У яго было крывяцечэнне з горла.

Параход стаў пагружацца насавой часткай у ваду і прыблізна праз 30 мінут канчаткова затануў. Я пакінуў параход апошнім.

Падводная лодка пасля выпуску міны пайшла курсам на Дарданелы ў поўнагружаным становішчы.

Мы сталі грэбці ў напрамку вострава Скірос, які быў відаць на гарызонце. Прыблізна праз гадзіну матрос тав. Штэпенка памёр. [illegible]

Праз 10 гадзін мы прысталі да берага маленькага пустыннага астраўка каля Скіроса. [illegible] Ноч правялі ля вогнішча.

Раніцою, мы, не ведаючы колькі часу прыйдзе ў гэтых пошуках, рашылі часова пахаваць труп тав. Штэпенка на востраве. Пасля гэтага мы пайшлі далей удоўж берага і прыблізна праз тры гадзіны сустрэлі невялікае парусное маторнае грэчаскае судно, якое, ўбачыўшы нашы сігналы спынілася і, падабраўшы нас, даставіла ў порт Кумі на востраве Эўбеі. Прыбыўшы туды, я адправіў тэлеграму совецкаму паўпрэдству ў Афінах.

Ноч на 3 верасня мы правялі на парусніку і раніцою 3-га ў Кумі прыбыў паверанны ў справах СССР у Грэцыі тав. Шэйнін. Тут былі прыняты меры к таму, каб адзець каманду, бо ўсе мы былі босыя і поўраздзетыя. К вечару мы прыбылі на аўтобусах у Афіны, дзе размясціліся ў будынку поўпрэдства. Совецкая калонія цёпла нас сустрэла, і мы выражаем ёй падзяку.

Уся каманда за час ад пачатку катастрофы вяла сябе дысцыплінавана, як і належыць совецкім маракам. Усе здаровыя і бадзёрыя. Насельніцтва грэчаскіх гарадоў і вёсак, праз якія мы праязджалі, выходзіла на вуліцу і цёпла вітала экіпаж. З боку грэчаскіх улад мы сустрэлі ласкавыя адносіны.

Днямі мы вяртаемся на радзіму, дзе будзем па-ранейшаму працаваць у совецкім гандлёвым флоце на карысць нашай любімай радзімы.

Мы абураны пірацкім нападам на мірны параход і ўпэўнены ў тым, што совецкі ўрад дасць належны адпор падобным наглым выхадкам фашысцкіх бандытаў.

Увесь экіпаж парахода «Благоеў» шле сваё гарачае прывітанне радзіме, партыі, ураду і таварышу Сталіну.

ПРЫЁМ У ГОНАР КАМАНДЫ „ТИМИРЯЗЕВА"

ПАРЫЖ, 4 верасня. (БЕЛТА). Сёння ў паўпрэдстве СССР адбыўся прыём у сувязі з прабываннем у Парыжы каманды цеплахода «Тимирязев», патопленага ў Міжземным моры фашысцкімі піратамі. На прыёме, які праходзіў у цёплай таварыскай абстаноўцы, прысутнічалі: увесь склад каманды «Тимирязева» на чале з капітанам Рыдзюком, дэлегацыя экіпажа совецкага парахода «Смольный», на якім каманда «Тимирязева» адпраўляецца ў Совецкі Саюз, ансамбль чырвонаармейскай песні і танца і совецкая калонія ў Парыжы.

СЁННЯ АДКРЫЦЦЁ ЎСЕБЕЛАРУСКАЙ КАЛГАСНАЙ СПАРТАКІЯДЫ

Сёння на стадыёне «Дынама» адкрыецца Ўсебеларуская калгасная спартакіяда, прысвечаная Міжнароднаму юнацкаму дню. На спартакіядзе будуць паказаны дасягненні калгаснікаў-фізкультурнікаў за 1937 год і прадэманстравана іх гатоўнасць да абароны соцыялістычнай радзімы. Спаборніцтвы павінны таксама даць штуршок для далейшага развіцця масавага фізкультурнага руху ў калгаснай вёсцы.

У праграме спаборніцтваў—лёгкая атлетыка, стральба, веласіпед, футбол і валейбол. У іх прымуць удзел каля 400 чалавек з 40 раёнаў рэспублікі. З Масквы прыязджае дэлегацыя з 10 лепшых калгаснікаў-фізкультурнікаў Маскоўскай вобласці.

На стадыёне «Дынама» сёння адбудуцца парад удзельнікаў, гімнастычныя выступленні, выступленні зводнай групы гімнастаў, забегі на 100, 800 і 1000 метраў. У забегах прымуць таксама ўдзел лепшыя спартсмены Менска.

Сёння-ж адбудзецца футбольная сустрэча каманды таварыства «Красное знамя» (Масква) і другой зборнай Менска.

7, 8 і 9 верасня—спаборніцтвы будуць праходзіць на Ўсебеларускім стадыёне. У праграму ўключаны таксама розыгрыш першынства калгасных фізкультурных каманд акругоў па футболу і валейболу.

ПІСЬМО МАІМ ДЗЕЦЯМ

У сувязі з XXIII Міжнародным Юнацкім днём Даларэс Ібаруры (Пасіянарыя) перадала карэспандэнту ТАСС «Пісьмо маім дзецям». Пасіянарыя піша:

«У Міжнародны Юнацкі дзень я хачу ўрваць крыху часу ад работы і напісаць вам, дзеці мае, з кожным днём усё больш дарагія. Я хачу ўспомніць з вамі мінулае, калі вы ведалі жабрацтва і ліхалецці. Я хачу расказаць вам крыху аб цяперашнім і паказаць перспектывы нашай моладзі і нашага народа.

Цяжкае было наша жыццё ў старой Іспаніі, як цяжкае яно да гэтага часу ў той частцы Іспаніі, якую захапілі фашысты: галодная зарплата, жалкія жыллёвыя памяшканні, рабства, бескультур'е, жабрацтва і страх за бліжэйшае будучае. Дзеці рабочых і сялян станавіліся дарослымі, не забываўшы ніколі на рабоце, бо занадта шмат было рабочых рук.

Моладзь сярэдніх класаў і дробнай буржуазіі, якой бацькі, адмаўляючы сабе ва многім, далі магчымасць вывучыць прафесію і стаць урачамі, настаўнікамі, інжынерамі, не знаходзячы работы, прадаўжала жыць на ўтрыманні сям'і ці паступала ў паліцыю, у жандармерыю.

На вуліцах вялікіх гарадоў, як і на вясковых плошчах бадзяліся легіёны беспрацоўных юнакоў і дзяўчат. Работы няма! Яны думалі — так будзе заўсёды! Іх думкі былі далёка, вельмі далёка — праз моры і горы яны несліся да таго народа, чыя моладзь жыве шчасліва, дзе культура, мастацтва, навука, добрабыт не з'яўляюцца прывілегіяй кучкі ўладуючых, але здабыткам працоўных, рабочых і сялян, мужчын і жанчын. Як маяк у цёмнай ночы, СССР — краіна соцыялізма — указвае ім шлях і напаўняў іх сэрцы надзеяй. І яны не падпачальваліся лёсу. І яны змагаліся, каб пакончыць з такім становішчам рэчаў. Яны патрабавалі не толькі палітычных і соцыяльных правоў, але і самага элементарнага — права на жыццё, у якім ім адмаўлялі, адмаўляючы ў рабоце. Колькі іх загінула ў барацьбе!

Міжнародны Юнацкі дзень! Ты помніш, сын мой? Ты быў дзіцём, і ты ўжо хадзіў на дэманстрацыі побач з юнакамі.

Твая сястра Амайя баялася: яна была такая маленькая, а жандары былі такія лютыя. Яны білі і забівалі дзяцей, як і дарослых. Якія храбрыя былі нашы юнакі! Помніш, з якой радасцю ты зварочваўся дамоў, з маніфестацый, такіх багатых інцыдэнтамі і сутычкамі, і як ты мне расказваў усё, што здарылася з табою, як быццам я гэтага не ведала.

Але ўсё гэта — мінулае, дзеці мае, і памяць аб днях старой барацьбы блядне перад грандыёзнасцю дзён цяперашніх. Цяпер кожны дзень — гэта дзень драматычнай барацьбы, у якой юнакі побач з дарослымі пішуць сваёй кроўю бліскучыя старонкі, якія апавядаюць аб самаахвярнасці і гераізме.

Наша слаўная комуністычная партыя, якая амаль заўсёды існавала ў падполлі і падвяргалася праследаванням, дала сваім членам баявую загартоўку і выхавала моладзь у духу гераізма і самаахвярнасці.

І сёння на ўсіх франтах комуністы даюць бліскучы прыклад храбрасці, смеласці і рашучасці для ўсіх байцоў.

Вораг пад напорам нашых сіл, з ростам і ўплывам нашай партыі, якія ўзмацняюцца дзень ад дня, імкнецца безрэзультатна дэмаралізаваць і расколоць нашы рады.

І ў нас, як ва многіх іншых краінах, трацкізм злачынна імкнуўся ў інтарэсах фашызма зламаць гранітнае адзінства федэрацыі аб'яднанай соцыялістычнай моладзі. Яму гэта не ўдалося. І ўсё-ж, працягнуўшы сваю псеўда-рэволюцыйную кантрабанду ў арганізацыі, якія не маюць марксісцкай асновы нашай партыі, ён змог арганізаваць злачынны путч у Каталоніі, каштаваўшы жыцця сотням працоўных. Але з кожным днём масам усё больш становіцца яснай контррэволюцыйная сутнасць трацкізма, які яны ненавідзяць усёй душой і ў манеўрах якога ясна відаць рука фашызма.

З уменнем старых байцоў, са сталасцю, заваяванай у штодзённай барацьбе, наша моладзь, выхаваная на аснове жывой рэчаіснасці, г. зн. на аснове вопыту ўсіх народаў, здолела вельмі добра распазнаць контррэволюцыйную сутнасць трацкізма, і ўсе планы апошняга разбіліся аб рэволюцыйную свядомасць нашай моладзі, якая бачыць у нашай партыі вернага і цвёрдага правадыра і кіраўніка народных мас і ў асаблівасці маладзёжных мас, правадыра і кіраўніка, які вядзе іх па шляху да эканамічнай і соцыяльнай свабоды.

Што сказаць вам аб нашай барацьбе, дзеці мае? З кожным днём яна становіцца ўсё больш суровай, з кожным днём вырастаюць новыя ворагі, з якімі мы павінны змагацца.

Але, не гледзячы ні на што, вера ў нашу перамогу сёння мацней, чым у першы дзень. Гэта — не фраза. Нас могуць запытаць, чаму вы сёння так упэўнены ў перамозе?

Успомнім, у якіх умовах мы пачалі барацьбу? Нашы байцы ішлі на фронт без зброі, ім прыходзілася чакаць, калі падае таварыш, каб узяць у яго вінтоўку. Нашы байцы былі ўзброены толькі ўласнай мужнасцю. Нельга забываць, што ў той-жа самы час, як мы змагаліся з германскай, італьянскай і партугальскай арміямі, з фашыстамі, фалангістамі, мараканцамі і мяцежнымі афіцэрамі, мы павінны былі — перад тварам усяго свету, перад тварам урадаў дэмакратычных краін, якія аддалі Іспанію ўласнаму лёсу, — стварыць армію і авіяцыю; з велізарнымі ахвярамі, перамагаючы бясконцыя трудносці, мы павінны былі стварыць ваенную прамысловасць, якой раней мы не мелі.

Калі я кажу вам аб тым, як пакінулі Іспанію тыя краіны, якія павінны былі лічыць яе справу сваёй справай, г. зн. справай дэмакратыі і свабоды, неабходна выключыць адну краіну: СССР! Іспанія адчувае і вечна будзе адчуваць найглыбейшую ўдзячнасць,—удзячнасць, якую ніхто і ніпто не зможа зменшыць,— да краіны соцыялізма і да таварыша Сталіна, вялікага абаронцы нашай справы.

Замест бяззбройных і раздзетых дружын ранейшага часу, у нас ёсць сёння армія, якая з кожным днём становіцца ўсё больш моцнаю і дысцыплінаванаю. У нас ёсць авіяцыя, — наша гордасць, авіяцыя, якая наводзіць страх на ворага. У нас ствараецца ваенная прамысловасць, нарэшце, наш народ здолеў на любы гераізм, на любыя ахвяры, а ўплыў нашай партыі адчуваецца з кожным днём усё больш і да яе імкліва накіроўваюцца ўсё новыя сілы.

Не ведаю, колькі яшчэ працягнецца гэта страшная вайна, якая залівае кроўю нашу зямлю і раздзірае нашу краіну. Але я ўпэўнена ў тым, што перамога будзе наша, што, урэшце, мы назаўсёды знішчым касту і прывілегіі, якія разаралі Іспанію, затрымлівалі яе прагрэс і прымушалі рабочых і сялян жыць у горы, жабрацтве і рабстве. Ахвяры, прынесеныя нашымі лепшымі людзьмі, адкрыюць нашай моладзі шляхі да працы, навукі, мастацтва, культуры, добрабыту і міру. Яе дні не будуць засмучаны барацьбой за існаванне, а стануць святам перамогі. І што гэта не мары і ілюзіі, пабудаваныя на зыбкім пяску, а факты, якія становяцца рэальнасцю, гэта даказваюць глыбокія перамены, якія адбыліся ў становішчы і ва ўмовах жыцця моладзі рэспубліканскай Іспаніі.

Дзецям аддалі палацы грандаў, арыстакратаў — мяцежнікаў, і дзеці карыстаюцца цяпер добрабытам, які быў даступны толькі меўшым уладу. У піонерскіх лагерах людзі заўтрашняга дня ўмацоўваюць свае мускулы і лёгкія і набываюць веды, якія былі ім раней недаступны. У нашай арганізацыі «Алерта!», якая яднае дапрызыўнікаў, іх выхоўваюць і імі кіруюць вопытныя настаўнікі. У рабочых інстытутах вучацца рабочыя, выявіўшыя здольнасці да вышэйшай асветы. Яны авалодваюць прафесіямі, якія пры старым рэжыме былі для іх недасяжнымі. Школы медыцынскіх сясцёр, школы тэхнічнай падрыхтоўкі персанала для дзіцячых дамоў, у якіх дзецям забяспечваецца харчаванне і догляд, вызваляючы тым самым мацярэй ад неабходнасці клапаціцца аб іх, — усё гэта з'яўляецца правобразам таго, чым будзе Іспанія заўтрашняга дня, за якую ў акопах змагаюцца і паміраюць лепшыя сыны Іспаніі.

Дзеці мае! Калі вы будзеце святкаваць Міжнародны Юнацкі дзень сярод самай шчаслівай моладзі свету, не забудзьце вашых братоў, якія паміраюць на франтах Іспаніі, змагаючыся за свабоднае і справядлівае будучае.

Вас тысячу раз абнімае ваша маці
Даларэс Ібаруры».

УСЕБЕЛАРУСКАЯ ВЫСТАЎКА РАБОТ ПАГРАНІЧНІКАЎ-САМАВУЧАК

Да 20-годдзя Вялікай Кастрычніцкай соцыялістычнай рэволюцыі ў Менску арганізуецца выстаўка работ мастакоў-самавучак байцоў пагранічнай і ўнутранай аховы НКВД БССР. На выстаўцы будзе прадстаўлена да 300 работ па жывапісу, скульптуры і акварэлі.

Дзесяткі мастакоў-самавучак рыхтуюць цяпер свае экспанаты. Чырвонаармеец часці ўнутранай аховы НКВД тав. Бандарэнка—адзін з найбольш таленавітых мастакоў-самавучак БССР—падрыхтаваў для выстаўкі 8 карцін, напісаных маслам. Тэмы гэтых карцін: «Бой з япона-манчжурамі на адным з участкаў Градэкаўскага пагранічнага атрада», «Кулямётчык-зенітчык», «Вясна», «Від на Днепр у часе павадзьніцы» і інш.

КАЛГАСНІКІ НА КУРОРТАХ

У бягучым годзе сотні калгаснікаў БССР атрымалі магчымасць за кошт дзяржавы адпачываць і лячыцца ў лепшых санаторыях і дамах адпачынку Саюза. Наркамат аховы здароўя БССР выдаў калгаснікам бясплатна 570 пуцёвак. 145 чалавек адпачывалі на курортах Крыма, Каўказа, Украіны. Калгасніца калгаса «Дняпроўскае ўзбярэжжа», Дубровенскага раёна, Міхасёва два месяцы прабыла ў Еўпаторыі. Сын калгаснага брыгадзіра Фралова з сельскагаспадарчай арцелі «Першае мая», Гомельскага раёна, быў накіраван на лячэнне ў Кіславодск. Старшыня калгаса імя Блюхера, Дубровенскага раёна, ордэнаносец Раеўскі адпачываў у гэтым годзе ў Лівадзіі.

Да канца года калгаснікі БССР атрымаюць не менш 250 пуцёвак у мясцовыя санаторыі і 20 пуцёвак у санаторыі Крыма і Каўказа.

ВЫЛУЧЭННЕ НІЗАВЫХ АКТЫВІСТАЎ НА РАБОТУ У ЦВК БССР

ЦВК БССР вылучыў на адказную работу ў апарат ЦВК рад рабочых-актывістаў менскіх фабрык і заводаў. Усяго вылучана 8 чалавек — інструктарамі, работнікамі прыёмнай прэзідыума ЦВК і загадчыкам аддзела. У ліку вылучэнцаў тт. Ермак — токар па металу менскага машынабудаўнічага завода імя Кірава, працаваўшы раней на нізавой профсаюзнай рабоце, Шнейдэр — работніца мяккашакаладнага цэха кандытарскай фабрыкі «Комунарка», актывістка-комсамолка, Спефанюк — мадэльшчык завода імя Кірава, Базарноў — нармоўшчык станкабудаўнічага завода імя Варашылава, былы сакратар заводскага камітэта комсамола, Собаль — слесар фабрыкі «Комунарка», працаваўшы да вылучэння намеснікам старшыні фабкома, Ліпман — работніца фабрыкі «Комунарка», да прыходу на работу ў ЦВК загадвала яслямі сваёй фабрыкі і інш.

Апрача таго, вылучаецца на адказную работу ў ЦВК БССР рад актывістаў з сельскіх советаў і калгасаў БССР.

СЁННЯ Ў ТЭАТРАХ І КІНО:

Дзяржаўны тэатр музкамедыі БССР (памяшканне Дзяржаўнага яўрэйскага тэатра) — «НИЩИЙ СТУДЕНТ». «Чырвоная зорка» — «ПЕТР ПЕРШЫ». «Пролетарый» — «НА ДАЛЕКІМ УСХОДЗЕ». «Інтэрнацыянал» — «ЗДРАДНІЦТВА МАРВІНА БЛЕЙКА». «Спартак» — «ГЮЛІ». Дзіцячы кінотэатр — КАРЛ БРУНЕР. Дзяржцырк — АПОШНЯЕ ПРАДСТАЎЛЕННЕ.

Адказны рэдактар Д. В. ЮРКОЎ.

Уп. Галоўлітбела № К—3037

Друкарня «Звязды», Менск. Совецкая, 63.

Б., Б., Б.